

گوڭلۇرىك بۇ ژيان

گوڭلۇرىك بۇ ژيان

ابراهيم نانەكەلى

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَلَهُوَ وَلَدَّارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (32)

ڙيانى دنيا جگه له ياري و گئمهو گالتئيه کي کهم
نعمبيت هيچي تر نيه، پيگومان مالى دوايى
(به همشتى بهرين) چاكتره بق ئەوانەي کە
پارىزكارى و خواناسى دەکەن، ئايا ئەوه عەقل و
ڙيريتان بق ناخمنەكار و ڙير نابن؟

ناسنامەي کتىب

ناوى کتىب: گوّلويك بۆ ژيان

بابەت: ئامۆزگارى

نوسينى: م.ابراهيم نانه كەھلى

سالى دەرچوونى: ٢٠٢٢

پېشەكى

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سیدنا و نبینا و قائدنا محمد
و على آله وصحبه أجمعین، وبعد:

سەرەتا سوپاسو ستايىش بۇ پەروەردگارى زۆر مەزن داواكارىن لىنى
لىيمان خوش بىتتو له تاوانى پاشو پېشمان ببورىتتو نەمانكەت بە
باھنەيەكى سەتمەكار، وەپەنای پى ئەگرین لەوكىدەوە ناشىرىن ونا
دروستانە. آمین

ھەر وەكى چۈن خواى گەورە لە قورئانى پېرۋىزدا ئەفەرمۇۋىت : يَا قَوْمٌ لَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرٍ يَعْلَمُ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ ۱ (ھود
وتى) ئەى خزمەكانم من لەسەر ئەم كارو بانگەوازە خوايىمە كە بەئىوهى
رادەگەيەنم ھىچ كرى و پاداشتىكتان لى داوا ناكەم، كرى و پاداشتم تمەنها
لەسەر ئەم زاتىمە كە بەدى ھىنلەم، باشە ئەمە بىر ناكەنەمە و ژىرنابىن ؟
وَيَا قَوْمٌ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ
قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوَا مُجْرِمِينَ ۝ ۲ ئەى خزمەكانم داواى لىخۆسبۇون
لە پەروەردگارتان بىكەن، پاشان بىگەرىنەمە بۇ لاي ئەمە، ئەمە لە
ئاسمانەمە بارانى زۆرى پر بەرەكتەنان بۇ دەبارىننىت، ھىزو دەسەلاتتان
بۇ زىاد دەكتات، زىاد لە ھىزو دەسەلاتى ئاسايى خۆتان، ڕۇو وەرمەگىرەن
لەم باس و ئامۇزگارىيانە لەكتىكدا كە ھەممىشە تاوانبارن. جا بەراستى
نامەمۇ لە پېشەكىمەدا وەسفى كىتىمە كە بىكم بە قىسى باق و برىقەدار
بەلکو دەممەمۇ باسىكى گەرینگ لىرەدا بورۇنىم ، مامۆستاييانى ئايىنى كە
میرات گىرى پېغەمبەران ھەممۇ كات بانگەشە ئەمە دەكەن كەخەللىكى
بەگشتى دوور بىكەمۇتەمە لە خراپە و بەرە چاکە و رىگاۋ ڕىيمازى ھەق
ھەنگاۋ ھەلبىننىت ، تو ئەگەر مەلاش نەبىت ئەگەر كەسىكى شىت يان منال
يان يان بى هۆش بىبىنى بەرە ئاگرىك دەروات و وادەزانى سودى ھەمە
و بىس رۇوناكىيە تو بىبى شىك و گومان و دوو دلى دەچى بە ھەممۇ
توانا و ھىزىكتەمە رىگرى لى دەكمىت كەمە بسوتى و يان لە ئاگرەكە
نزيك بىبىتەمە ، مامۆستاييانى ئايىش بەھەمان شىۋەن بەلکو بىگە زۆر
زىاترىش چونكە : مامۆستاييان زانستيان پېيىھە كە سەرئەنجامى سەركىشى و
دووزىمنايەتى خواو ورېگاۋ خراپە بەرە ئاگر و تۈرەبۇونى خواى تىعالي
جا مامۆستاييان لە رىگاۋ قىسىكانيان و وتارەكان و وەلام دانەمە
پرسىيارەكانيان ئەم دىنە رادەگەيەن وەكى چۈن پېغەمبەر گىان لەمەجى

مالئاوي دا فهرمووی (هَلْ أَبْلَغُونِي) به سه حابه کانی فهرموو دینم پی
رَاگهیاندن سه حابه کانیش فهرموویان بەلئى پیغامبری خواش فهرموو
که وايیه خوايیه خوت شاهید به کهوا من ئهوه دینم پی رَاگهیاندن و ئیتر من
بەر پرسیار نیم لە خراپە و تاوان وبى ئاگای کەس لە دینى ئىسلام . جا
بۆيە منيش وەکو خۆم خۆم بە بەر پرسیار دەزانى ئهوهی لەمئىشكە و
ئهوهی پېيدا تىپەر بومە و لىيى تىيگەيشتۇرمە بە پىيوىستم زانى بە ئىيەشى
بگەيمەنم ئیتر من خۆم لەم بەر پرسیارەتىيە لا بدەم و ئهوه منيش وَا بەھۆى
ئەم كتىيەوە بە ئىوەم رَاگهیاند و چىتر بەر پرسیار نیم لەھۆى كە پىمە و
ئىوه ناي زانى ، وە ئىمە دەى گەيمەنین و لەسەر ئىوەشە كە جىيەجىي بىمن
لە ژيانى رۆزانەتاندا بۆ ئهوهی توشى هەلەي گەورە نەبن و دواتر ئاخ و
داخ ھەلەنەكىشن بەھۆى ئەم كارانە لەكۆتايدا دەلىم : ياربى خواي گەورە
ھەممو ولايەك سەركەوتۈ دۇنيا و قيامەت بىكەت امین اجمىعىن.

م.ابراهيم نانەكملى

١٤٤/١٥ صفر

يەك شەم

كۆمەلگا

خەتاي ئىمە چىه ؟؟؟؟

خەتاي ئىمە چىه لە كۆمەلگا يەك دەزىن كاتىك دەبىن ھەلەيەك دەكەى دەستت ناڭرىن تا ھەلەكەت راست بىكەمەو !!!!!! بەلکو دەستت بەرددەن و دەشكىن وە پېشىشتلىق دەكەن ئەوانەش قەينا دەچى لاي ئەوان لە پېشەش باست دەكا خراپىرت دەكا و غەبىھەت دەكا و دەت شكىنتەوە نە برايمەتى و نە مسولمانىيەتى لە پېش چاوى نىيە جا بۇيە ئەممە ئەم كۆمەلگا يەك ئىمە ئەمىزىن ، ئەي ئىماندار ئەگەر كۆمەلگا بەم شىۋەيە خراپ بۇو لەسەرت پېۋىستە كۆچ بىكەى بىرۇي ِرا بىكەى لەو شوين و جىڭايىدا نەكا توش خراپ بىكەن و توش سيفەتى وا بىگرى و لىيانەوە فىرى ئەم دل ِرەقى و خراپىيە بىت جا دەبى تو كۆچ بىكەى لە شوينىكى وەها خراپ و نالەبارەوە بىرۇي بۇ شوينىكى باش و چاك و بۇ ئەوه بەخۆشى و شادى بىزى و لە دەم و تەنانەت دل و كردارى خەلکىش دا ئەمین بىت و سەلامەت بى چەندە خۆشە لە دەوروبەرەكەت ئەمین بىت و ھەموو قىسە و گۇفتارىيەك بىكەى لەوەش دلىيابىت كە دواتر لە پېشە باست ناكەن و بوختان و غەبىھەت ناكەن ، ئەگەر شوينەكەت وەها نەبو پېۋىستت بە چىه بە كۆچپىكە لە پېناوى خواي تىعالي كە ئەو شوينە جى بەھىلىت و بىگەرىي بەدواي شوينىكى ئارام و سەلامەت و ئەمین ، و ھەروەها ئەگەرىش دەستت نەكموت باشتىرىن چارھسەر چىه خۆ دوورەپەرىز بىگرى لە تەواو ئەو مەرقانەي كەوا دلىان ِرەشه و ناخيان ويرانە و يەك نىيە دل و زوبانيان ، هەر كە لە ئىش و شوينى كارەكەت گەرایەوە تەنها بۇ نوئىزە بىتە دەرەوە و بچىتە لاي دايىك و باوكت و برا و خوشكت و ھاورىيەكى باش كە لىي ئەمینىت ئەوه سەرى ھەممۇيەتى بەسە و كافىيە با ھاورىيە دونييات كەم بىي و ھاورىيە قىامەت زۆر بى جابقىيە ھەممۇ ھەولۇك بده و خۇت بپارىزە لە خەلکى دونيا و ھاورى دونيايى تۆ ئەگەر وات نەكىد يانى ھىچت نەكىد يانى بناگەي ھاورىيەتىهەكان لەسەر شتىكى دونيائى و بەرژەوندى بوه نەك لە پېناوى خواي تىعالي خۆ دوورە پەرىزى لە كەمسانى وەها واجبه چونكە بەراسلى تەسىراتى زۆر دەبى لەسەرت وە وات لىق دەكەن وەكۈوان دەستت بە گوناح بىكەى و لاشت ئاساي بىت ھەرنا لە مەجلىسى وان دانىشى ئەوان

غهبيه‌تىك بكمن توش بەزدارى چونكە لە مەجلىسەدا بەزدار و وجودت
حازر بولەو مەجلىسە پىسىدا خواپەنامان بىدات ، وەرە چەندى پېت
دەكىئ ئەي ئىماندار لەم كۆملەگايە پىس و موغەنەتە دوور بکەوە
كۆملەگا بەگشتى پشتىان لەم دىنە كردووه روويان لە دونيايە و چاوى
دلیان ئىش ناكات و نازان بۇ دەزىن و چى دەكمن و چى ناكمن هېچ
ئامانجىكىيان نىيە لە ژيان و ئەم رېيەپىي دا ئەرۇن نازان ئەمو رېيەپىي
گرتويانە بۇ جەھەنەم دەيان بات ياخود بۇ بەھەشتە توى ئىماندار كە
ھەممۇ كار كرده‌يەكت لەبىر خواى گەمورەيە و ھەممۇكەت فکر و بير
و ھۆشت لاي قىامەت رۇزى حىسابە دەبى زور خۆت بپارىزى لەم
جۆرەكەسانە و لە كۆملەگايە فاشل كەوا ھۆكارى تىك چونە كەشى
دەگەرېتىمە بۇ پشتىكىن لە قورئان و سونەت ئەگەر ھات ئىمە دەستمان
گرت بەم دوانە ھەرگىز بوختان ناكەمەن غەبىەت ناكەمەن ھەتا بە دلىش
گوناح ناكەمەن ئىماندارى راستەقىنە بە دلىش گوناح ناكات ئەوكاتىش
كۆملەگا سەلامەت دەبى و خەلکى لە دەم و دەستى يەكترى ئەمەن و
سەلامەت دەبن كۆملەگايەكى سەلامەتمان دەبىت لە ھەممۇ رووەكەوە و
خواى تعالىش سۆز و مىھرەبانى و رەحمەت و بەرەكەتى خۆى دەرەزىنىت
باھسەرماندا .

مرۆڤ دهبى لە ژیانى ئەم دونیايمى دا زۆر بە وردى هەنگاو بنىت و ئاگادارى ھەممو ھەنگاوەكانى خۆى بىت كە دەبى ھاوى ، چونكە: ھەممو ھەنگاویک لە ژیانى مرۆڤ دا حىسابە لەسەرى سەرتا ئىمە دەبى بىزانين ئەم ھەنگاوەنى كە دەبى ھاویین بۆ كىيە و ئايە باشە ئەم شوینە يان خراپە وە هيچ مەعقول نىيە ئىمە ھەنگاوى بەهاویین لەبەر سېبەر و ۋېنەكايەتى بىت لەبەر ھەتا و گەرمائى و ناخوشى بىت وە ئەم ھەنگاوه نابى بىتتە مايمە زيان بۆ ئىمان و دل و ژيانمان ، ئىمە وەندى لە ژيانى دونياماندا بمانھۇ ھەنگاو بنىن ئازاد و ئاساي بىت و بە دلى خۆمان ھەنگاو بنىن بۆ ھەممو شوین ئايە ئەم ھەنگاوە ژيانمان دەگۈرۈت ياخود باشمان دەكتات يان خراپترمان دەكتات لمۇھى ئىستا تىي دايىن توى مرۆڤى ئىماندار دەبى ھەممو ھەنگاویكت لە پىناوى خوا بىت بۆ ئەمە بەخىر و حەسەنات بۆت ھەزىز بىرىت ، گەر جويت بۆ شوينەك دەبى نىيەت ساف بکەي و نىيەت رېك بکەي لەگەل خواي تعالى وە ئىمە نابى ھەنگاو بنىن بۆ شوينى مەمى و حەرق خواردنەمۇوه بۆ شوينى زىنلاىردىن بۆ شوينىك كە كارى خراپە و بەدەرەشتى تىدا ئەنjam ئەدرىت يان ھەنگاویک بنىن بۆ لاي كەسىك كە نويىز ناكات ياخود كافره و موناقە بە فعلى و نەزەرى چونكە ئىماندار دەترسى لە غەزەبى خواي گەورە كە ئەمۇيش بىگەرەت وە كە ئەمەنگاوە نابى وە ئەم جۆرە ھەنگاوەنە بەهاویین و نىيەتى دلمان و ھەنگاوەكانمان بۆ خراپە بمان بات چونكە بەراستى ئەم ھەنگاوەنە زەلەرمان پى دەگەيمەن و حالمان خراپ دەكەن و ژيانمان وېران دەكەن و لەناومان دەبەن وە ابى بىر بكمىنەو كە ئىمە ئەم ھەنگاوەنەمان نەهاوېشت لەبەر الله تعالى ئەمە خواي گەورە بەخىر و چاكە و حەسەنات بۆما دەنوسيت ، راستە ئىمە ئەمە دەي بىنىن ئەمە تەنها ئەنلا ئەنلا كە دەبى بىنىن وەرە با به جانىبەكەي تر لېكى بەھىنەو كە تەنانەت نابى به دلىش تو گوناح بکەي ئەمە ھاوار چ جاي ئەمە ھەنگاویک بىنى و بەرە و تاوان برويit و بى باك بى لەمە كە تواناي دايى وا لەمە قاجەت بکەي كە ھەنگاوى پى بىنەت ئېنجا ئەچى بى فەرمانى ئەمە پى دەكەي دژى قىسى ئەم دەوەستىمە بەبى بىر كردنەو

لە وردی ئەو دەمارانەی قاچت ، وە خواى گەورە دەفرمۇوت لە
قورئانى پېرۋز لە سورەتى الانعام
(ڦُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ..... (11))

پیان بلی: بىرون بىگەرین بەسەر زەویدا

با بىگەریین و شتى عەجىب و سەئىر بىيىن لە دروست كراوانى خواى
گەورە لەو دەشت و بىابان و گىرد و جياو شاخ و دۆل و كانى و ڕەوبار و
دەريا و زەريادا وە بەراستى قاچەكانت نىعەمەتى خواى گەورەيە كە لە
دونيادا دوو قاچى ساخمان ھەمەن و دەتوانىن پىيى بچىنە ھەممۇ شوينەك با
وا لەو نىعەمەتە نەكىن كە پىيى بچىنە شوينىكى خراب و شوينى تاوان
كىرىن بىت وە با وانەكەمەن لە قيامەت شاھىدى خراپەمان لەسەر بىات و
بىتتە دووژمنمان ئەو نىعەمەتە وە با بىتتە شاھىدى بۆ باشە و لە مەيدانى
قيامەت بلی خوايە من قاچى فلان كەس بومە لەدونيادا وە لىرە شايەدى بۆ
دەدمەن كە لەدونيادا تەنها پىيى چوھ بۆ شوينى باش و مزگەوت و علم كۆ
كىرىنەوە و بۆ خىر و سەدەقە منى بەكار ھىناوه ئەھا لىرە دەبىتتە نىعەمەت
نەك نىقمەت جا بۆيە بەراستى پىويىستە لەسەرمان قەدرى ئەو نىعەمەت
گەورەيە بىانىن ، بەس بىرۇ لە كەسىك بېرسە كە قاچى نىيە ناتوانى
ھەنگاوىك بىنیت بىانە لە چ ژيانىك دادەزىت ئەمەكەت ھەست بەمۇ
نىعەمەتە دەكەى دەزانى كە تو لە چ نىعەمەتىك داي كە بى ئاگاى لىيى ،
خوايە گىان تاوهفاتىش دەكەمەن و امان لىي بکەى ئەو نىعەمەتە تەنها بۆ
تۆبەكارى بەيىنەن و لىيەن نەستىنەتەوە و لە قيامەتىش شايەدى باشەمان بۆ
بىات .

وردى تاوان

ئەى بەندەى خوا ، وەرە بىر بكمەوە

تو كاتىك بە كۆلانىكدا دەرۋى دەچىه بەر سىيەرى مالىك

ئايە دەزانى تاوانە ؟ بلى بۇ با بە نموونەيەك بۇتان شى بكمەوە ،
بۇن موونە تو داوا لە كەسىك دەكەى سەيارەكەيت بدانى و بەكارى بھىنى
بۇ فلانە شوين پى بچى و بىيەتھو سەيارەكە هى خوت نىيە بە ئىزىنى
خاوهەكەى بەكارى دەھىنى وە كە ھىناتھو دەست خوشى لى دەكەى و
لەوھىيە بۇشى پېركەي لە بەنزىن ، بەلام ئايە دەكىرى بەملى ئىز بىيەيت و
كارى خوتى پى بكمەي و بۇي بھىنىھو وە ئەڭەر ساحىبەكەى نەناسى چى
رۇو دەدات رەنگە لەڭەل كابرا بىيەتھ شەر و كىشە و هەند ئەھو
سەيارەيە باشە شتەكە گەمورەيە لە دونيا دا ، بەس وەرە بىر بكمەوە و
بەراوردى بکە ، ئايە سىيەرەرەكە هى خانوھە نىيە ؟ كابرا خاوهەنی ئەم
خانوھ نىيە كە سىيەرى ھەمە كەمتو پېت لىداناوە نەك دانىشتوى لە ژىرى و
ئىسراحت بكمەي ؟ بى گومان لە وەلام دا دەلىي با ئەي باشە بۇچى بى
پرس بەكارى دەھىنى و داواى گەردن ئازاي ناكەى و ھەست بە تاوان
ناكەى ؟ ئەڭەر چى شتەكە بچوکىشە ئەي نەت بىستوھ خواي گەمورە
دەفرمۇوئ لە سورەتى الززلە دوو ئايەتى كۆتايدا.

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (7)

جا ئەھو بەقەدر سەنگى گەردىلەيەك خىرو چاكەى ئەنجام دايىت
دەبىيىتىمۇھ.

وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (8)

ئەھو شى كە بەقەدر سەنگى گەردىلەيەك شەر و خراپەي ھەبىت،
دەبىيىتىمۇھ.

دە كەموا بۇ ئەھو زۇر بچوکە دەبى حىسابى بۇ بكمەي و بىتە خاوهەنی ئەم
دلل و وىزدانە و نەفس بکۈزى و ھىچ شتىكى بەقەد مىقالە زەرەيەك لە
خراپە و شەر نەخەمە سەر حىسابى تەرازوی قىامەتت چونكە باش بزانە
كە پرسىارت لى دەكىرى و لى پىچىنەمەت لەگەلدا دەكىرى چونكە: ئەمە
ھەق و مافى خەلکىيە دەبى حىسابى بۇ بكمەي ، ئىمە لە دونيادا دەبى بە

دل و گیان و روح و هممو وجود و بونمان همول بدین له قیامت دا سه‌لامهت بین وه نهکا شهرمهزاری روزی مهشمری بین وه لای پیغامبر و پیاوچاکان شیخمان نهبين ، وه من ئهوقسانم بټ ئه که سانمه که خاوهنى دل و ئه هلى دل و تیدهگمن که مهېستم چېه راسته شتهکه بچوکه و حیسابی بټ ناکمین بهلام پهروهار دگارمان حیسابی بټ دهکات وهکو چون لهم ئایهته دا که باسمان کرد و بملګهمان بټ هینایهوه که لیپیچینه و همان لهکم دا دهکات له سمر بچوک ترین شت خواي پهروهار دگار لیمان خوش بی و رهمان پی بکات له دونیا و قیامت .

میوانی دواي دوانزهی شهو

هممو شھوی پاش 12 میوانهک دیتھ مالی هممومان بھبی ئەھوھی پرسمان پى بکات ، زۆر لە وزیرى داراي و سەرۆك و وزیران دھولەمنترە زۆر لە مiliاردىرىكاني جىهانپىش دھولەمنترە ، دەزانى ج تاوان و جەريمەكمان كردۇ كە كەمس پىي نازانى و بە پەنهانى ماوەتەھو لە دلمان ، دېت و دەلتى چىت دھوی با بۆت بکەم ، همموم داواكانىشمان چى بھجى دەكا بھبى رەت بونھوھ ، ئەھو میوانە لەپىغەمبەرىش خۆشەويىستە لای هممومان ، ھەست بە همموم ئازار و نارەھەتىھەكەنمان دەكتات ، هممومان لەخۆمان باشتى دەناسى ، مردن و ژيان و باش و خراپ بونى ژيانمان بە دەستى ئەھو خەندە و پىكەننەن و گريانىشمان بە دەستى ئەھو ئەھو میوانە خواي پەروەردگارە ، بۇ ناچىن بۇلائى و پىشوازى لى بکەن نازانىم بۇ؟! ، پياوانى خوالە شھو نویز پىشوازى لە میوانەكەيان دەكەن كە خواي پەروەردگارە ، توش بىرياربە بىبىتە پياوی خوا و دەست بکەي بە شھو نویز ، شکات و ھاوارى بىرینەكانت لە شھويىكى تاريکى سارد و سەردا بۇ لای ئەھو بىبە و چارە دەردت لای ئەھو ، بھبى ئەھو گەلائى دارىيکىش ناجولىت بىرۇ بۇ لای ئەھو ، والەخوت بکە ئەھوكاتە پىرۇزە بەخەبەر بى هەر ھىچ نەبى همموم شھوئى نيو سەعاتىك يان چارەكىك تەرخان بکە بۇ پەرسىتى الله تعالى لەم نیوھ شھوھدا ، ھەول بده شھوان بچىتە خزمەت الله تعالى ئەھى تۈئىشت بەخوا نىيە؟ قەردار نىيت؟ بى ژن نىيت؟ بى خانوو نىيت؟ بى كار و ئىش نىيت؟ بى فلان شته و فلان شته نى؟ چارەسەرت دھوئ ئى دەھى فەرمۇ چارەسەرەكەي لە شھوان داواي لەخواي تعالى بکە كە بە يەك (كەن فيكۈن) يەك چارەسەرەي همموم دەردى بى دەرمانىك دەكتات ، ئىمە لە ژيانماندا زۆر كەمتەر خەمەن بەرانبەر الله تعالى لى دوركەمەتىنەھو بەس بىگەرینەھو بۇ لای باوهشى مىھەبانى و عەفو لى خۆش بوى خۆي دەھىنىت بەسەماندا دەھى ئەھى پياوی باش دەھى بکە بە شھو نویز ئەگەر ھەر ناتوانى تەنها پاش نویزى عىشائ دووركات نویزى سونەتى شھۇنۇيز بکە يان ھەر چۆنۈك بىت لەھە دامەپىز (قەم اليل الا قليلا) وەدەبى تۆ مەتمانەت ھبى چارەسەرەي همموم كەشەكانت كەنەنەنە الله تعالى دەتوانى چارەسەرەي بکات وە زەن و فەركت چۈن بى بەرانبەر ئەھو ئەھويش ئاوا

دهبىت لەگەلت وەرە چارەسەرى ھەممۇ دەردەكانت وەر بىگرەلە نېوهى
شەمودا ھاناو ھاوارت لە نېوهشەمودا لەگەل خودا باسى كىشەو
موشكەكانت بىكە بەھەيوايم چاسەرەسەكەت زۇو وەر بىگرى و تا
دەمرى واز لە شەو نويىز نەھىنەيت . لەدۇعاي خىریش بى بەشم مەكەن

یادی خوای پەروەردگار

بەس دانیشی هیج نەکەی تاوان بارى چونکە دەبى سوپاس گوزار و داواى رەحمەت بکەی لە الله تعالى وە دەبى سوپاسى خوا بکەی لەسەر ئەمەن کە قەلبەت ئىش ناكا و داواى لى خوش بون بکەی کە عەزابت نادات و غەزەبت لى ناگرى و ڕىزى لى گرتوى وەکو بەنى ئادەم خەلقى كەردوی و نەی كەردوی بە شتىكى تر و كەردى بە مەرقۇيىك وە لە باشترين ئۈومەتەكانى کە ئۈومەتى محمد موستەفايە ، دەن تۆش زۆر زىكىر و سەلاوات لىدە ، خواى گەورە دەفەرمۇرى يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (41) ئەمە ئەمە كەسانەتى ئىمان و باوهەرتان ھىنناوه زۆر زۆر يادى خوا بکەن (ھەمېشە ناوى پېرۇزى ئەوتان لەياد بى لە دل و دەر و وەنتانا يادى خوا بکەن و زکرى ئەم بىتە سەر زارتان). زکرى زۆر بکەن چەندە زۆر يەك ھەزار يەك ملىقۇن يەك بلوغىن ؟ نا ھېشتن زیاتر ھەر بکە ھەربکە ھېشتن زۆر تر بکە چونکە مەعدود نىھە و پىويىتە ئىمە مرۆڤ وە دلمان بکەن تەنانەت بۆ ساتىكى كەمېش لە لەزاتى الله غافل نەكمىن و بى ئاگا نەمبىن لى چونکە : ھەر ئەمە شايىتە پەرسەن و ياد كەرن ، عەمېيە دار و بەرەد و بى ئەقل و بى گىان يادى خوا بکات ئىمە مرۆڤ لەمەمۇ نىعەمت و خۆشى و شادىيە و مىشك پې لە ئەقلەدا دەزىن و پىغەمبەرىكەن بۆ ھاتوھ كە رەحمەتە بۆ ھەمۇ خەلکى بە كافر و مسولمانەمە كە فيرى ھەمۇ شتىكى كەردنى و خواي پى ناساندىن كە الله يە و پىيمان دەفەرمۇرى كە ياد و زکر و پاپانەمە كەنمان با بۆ الله بىت و بۆ غەيرى ئەمە هیج نەكمىن چونکە جگە لە الله سودىكەن پى ئاگەيەنى هېچ شتەك ، بۆ با ھەمۇ كات يادى بکەن و بە دانىشتن و بە ھەستانەمە بە رۇيىشتن و وەستا لەھەمۇ لە حزەيەك پىويىتە خۆمان لى ڕابەنین كە لەھەمۇ كاتىك دا يادى ئەمە لە دل و زوبانماندا ھەبىت رۆحمان دلمان بە يادى ئەمە تەر بکەنەمە و ئاوهدا بکەنەمە ھەمۇكەت ، وە خواى گەورە دەفەرمۇۋىت: وَلَا تَكُن مِنَ الْغَافِلِينَ (205) لەبىئاگایان مەمە (ئەوانەتى دلىان غافلە). با ئىمە لەمە كەسانە بىن كە ئايەتەكانى قورئانى پېرۇز جى بە جى دەكەن وەکو سەحابەكان و پىاوچاكان كە ئىمەش وامان كەرد لەمە كەسانە نەبوين كە غافلن لە ياد و زکرى الله تعالى ئەمە ئىمە ئەمە ئايەتمەمان تەتبيق كەردىيە وە

دياره ئهو كەسانە خراپىن و باش نىن لەلاي خواي گەورەيە دەفرمۇرى لە بى ئاگايان مەبن ، وە تو ھەممۇ كات ئهو كەسانە بەئىنە پېش چاوى خۆت كە بەرداوامن لە ياد و زكرى خواي گەورە كە چەندە دلىكى جوان و باش و جاك و سافيان ھەمە بۆ بەرانبەرەكەمى بۆ ئەمرى خواي گەورە دايىمە لەسەر دەوامن بۇ جى بەجى كردىنى كار و فەرمانى خواي گەورە ئا ئەوانەن كە پىاوى خوان و پلهى و ملىان پى دەبەخشرى و پەروەردگار وەكى لە فەرمۇ دە قودسيەكەش باس دەكىرى دەبىتە قاجيان دەبىتە چاو دەستيان و يارمەتىان دەدات هەتا سوين بخۇن بلىن دەبى بىت شەتكە الا دەبىت ، ئەوش بە زكر و فكر و تەزكىيە نەفس و خۆ مەشغول كردن به يادى زاتى الله تعالى .

يارەبى خوايەگىان و امان لى بكمى كە لە كەسانە بىنە كە دايىمە تۈيان لە فىركە و وامان لى نەكەى لە بى ئاگايان بىن.

وهى شهيتان

وهى چون مرقق دروست کراوى خوايه شهيتانيش به همان شيوه دروست کراوى خواى گهوره، شهيتان به رله ئادم بونى هبوبه خواى گهوره کارى شهيتان تنهما و تمها عيادهتى خواى گهوره بوه وه ئىبليس كه گهوره هممۇ شهيتانه كانه له ئاگر دووست كرابو له لاي خودا، وه له لاي خواى گهوره ئىبليس زور بېرىز و حورمهت بوه، كاتىك خواى گهوره ئادهمى خملق كرد له خۆل و فەرمۇسى دەى سوجده بۇ ئادم بەرن، ئا لمۇيى دا شهيتان خۆى پى گهوره بو غرورى گرتى گوتى چون دەبى من سوجده بۇ ئادم بەرم له كاتىك دا من له ئاگر دروست كراوم و ئەويش له خۆل دروست كراوه، نەفسى فيلى لېكىد و واى لېكىد فەرمانى خوا جى به جى نەكات وە هەممۇ مەلائىكەتان سوجدهيان بىد تنهما ئىبليس نەبىت، وە فەرمانى خواى شکاند و تەوبەى نەكىد و خواى گهوره بەنەعلمەتى كرد و لەرەممەت و سۆز و بەزەى خۆى بەدورى گرت و كرد و چۈوه رىزى كافرەكان وە ئادهمى نارد بۇ بەھەشت و شهيتانيش بەدوای ھەلەيىك دا ئەگمرا بۇ تولەكردنەوە له ئادم چونكە: هەر ئادم بوه سەببى لە پله و مەقامە گهوره دا دەركرا و خواى گهوره پلەو گهورە و پۇستەمى لىيى سەندەوە وە ھەلەيىكى دۆزىيمە وای لە ئادم و حەوا كرد لەو دارە بخۇن كە خواى گهوره لىيى قەدەغە كردون چونكە: ئەو دارە تەممەنتان هەتا ھەتاي لىدەكتات و ئەو دارە خۆشە و وايە وايە كۆمەلتى وەسفى تر وەھەروەها چۈنيەتى وە سوھەكە چون پىيى و توھ چى بوه ئەموه خىلافىكى زور لەسەرە و نازانىن چون بوه وە هەر كەسە و بە شىۋازىك باسى كردووە ئىنجا پاش ئەوهى شهيتان ئەم تاوانەى بە ئادم كرد خواى گهورە هەر دووكىيان نارده سەر ئەم زەويە و شهيتان و تى خوايە مادم منت بە نەعلمەت كردۇ ئەموه بەلىن بىت هەتا قيامەت بەنى ئادم لە خشته بەرم و سەريان لىيى بشىۋىئىم و بەلارىيان بەرم، ئەوه بۇو خواى گهورە هەر دووكىيان نارده سەر زەوى بۇ تاقى كردىمە، وە بەنى ئادم كەوتە ئەم شەرە كە دوو بەرانبىر يەكە شهيتان و نەفس بەرانبىر بە بەنى ئادم وە بەراستى بەنى ئادم خەسارەت مەند و دۆر اوھ ئەگەر بکەويتە دواي نەفس و شهيتان، خواى گهورە لە قورئانى پېرۇز دا بەنى ئادهمى دەفەرمۇويت: (يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيْبًا وَلَا تَنْتَعُوا

حُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَذُوٌ مُّبِينٌ سوره‌تى الـبـقره ئايـهـتـى (168) وـاتـهـ:

ئـهـى خـەـلـكـىـنـهـ! لـهـ رـزـقـ وـرـۆـزـىـ حـەـلـلـ وـپـاـكـىـ زـھـوـىـ بـخـۆـنـ (تـوـخـنـىـ) قـەـدـەـغـەـ كـرـاـوـهـكـانـ مـەـكـمـونـ) وـشـوـىـنـ هـەـنـگـاـوـهـكـانـ شـەـيـتـانـ مـەـكـمـونـ ،ـ چـونـكـهـ بـىـگـومـانـ ئـهـوـ دـوـزـمـنـىـكـىـ ئـاشـكـرـاتـانـهـ .ـ لـهـ سـىـ دـانـهـ ئـايـهـتـ خـواـىـ گـەـورـهـ دـەـفـەـرـمـوـوـىـتـ:ـ شـوـىـنـىـ هـەـنـگـاـوـهـكـانـ شـەـيـتـانـ مـەـكـمـونـ نـاـ فـەـرـمـوـوـىـ شـوـىـنـىـ شـەـيـتـانـ مـەـكـمـونـ دـەـفـەـرـمـوـوـىـ ئـهـوـ هـەـنـگـاـوـانـهـىـ شـەـيـتـانـ بـۆـتـانـ دـادـەـنـىـتـ وـرـىـگـاـ وـشـوـىـنـانـهـىـ شـەـيـتـانـىـشـ بـۆـتـانـ دـيـارـىـ دـەـكـاتـ شـوـىـنـىـ مـەـكـمـونـ وـخـۆـتـانـ لـىـ بـپـارـىـزـنـ بـۆـ نـمـوـونـهـ :ـ تـوـ ئـافـرـەـتـىـكـ دـەـبـىـنـىـ لـەـبـازـارـ چـ پـىـوـيـسـتـ دـەـكـاتـ سـەـيـرـىـ بـكـهـىـ وـ دـىـقـەـتـىـ زـۆـرـ بـدـەـيـتـىـ ئـەـگـەـرـ زـۆـرـ دـىـقـەـتـ دـايـيـ ئـهـوـيـشـ سـەـيـرـتـ دـەـكـاتـ ئـهـوـجـارـهـ تـوـ چـاوـىـكـىـ لـىـ دـادـەـگـرـىـتـ ئـهـوـجـارـهـ ئـهـوـيـشـ ئـهـوـجـارـهـ ژـمـارـهـىـ ئـەـدـەـيـتـىـ ئـهـوـجـارـهـ مـەـعـيـدـ دـادـەـنـىـنـ كـۆـتاـ جـارـيشـ تـوـشـىـ زـيـانـكـهـ دـەـبـىـتـ وـپـهـنـاـ بـهـخـواـ ئـهـوـ شـەـيـتـانـ سـەـبـرـ رـىـگـاـيـ بـۆـ دـانـايـتـ بـهـسـ ئـەـگـەـرـ هـاتـ وـ جـەـنـابـتـ لـهـ سـەـرـەـتـاـوـهـ رـىـگـاـكـەـتـ قـەـتـعـ كـرـدـ هـيـچـ كـامـ لـهـوانـهـ رـوـوـىـ نـهـ دـهـداـ جـاـ بـۆـيـهـ شـەـيـتـانـ هـيـچـ نـاكـاتـ تـهـنـهاـ وـهـسوـهـهـ دـەـكـاتـ دـلـىـ بـهـنـىـ بـهـنـىـ ئـادـەـمـ وـ هـيـچـىـ تـرـنـيـهـ خـۆـ شـەـيـتـانـ نـالـىـ الاـ دـەـبـىـ ئـهـوـ نـەـزـەـرـهـ بـكـهـىـ ئـهـوـ زـيـنـاـيـهـ بـكـهـىـ ئـهـوـ وـهـسوـهـسـمـتـ بـۆـ دـەـكـاتـ نـەـفـسـيـشـتـ حـەـزـىـ لـيـهـ وـ تـوـشـ بـنـاغـەـكـهـىـ ئـيـمـانـتـ زـۆـرـ پـتـوهـ نـەـكـرـدـيـهـ بـهـ قـورـئـانـ وـ زـكـرـ وـ تـهـسـيـحـاتـ جـەـنـابـيـشـتـ بـۆـيـهـ تـوـشـىـ ئـمـ تـاـوـانـهـ دـەـبـىـتـ پـهـنـاـ بـهـ اللهـ لـهـ وـهـسوـهـسـهـىـ شـەـيـتـانـ وـهـ شـەـيـتـانـ كـهـ وـهـسوـهـسـمـشـ دـەـخـانـهـ دـلـىـ بـهـنـدـەـكـانـ وـ تـوـشـىـ تـاـوـانـىـ زـۆـرـ گـەـورـەـيـانـ دـەـكـاتـ دـەـزـانـىـ چـ دـەـلـىـتـ خـواـىـ گـەـورـەـ لـهـ قـورـئـانـىـ پـيـرـۆـزـ دـاـ دـەـفـەـرـمـوـوـىـتـ:ـ كـمـثـلـ الشـيـطـانـ إـذـ قـالـ لـلـإـنـسـانـ اـكـفـرـ فـلـمـاـ كـفـرـ قـالـ إـنـيـ بـرـيـءـ مـنـكـ إـنـيـ أـخـافـ اللـهـ رـبـ الـعـالـمـينـ (16) سورهـتـىـ (حـشـرـ) (نـيـوانـىـ دـوـوـرـوـوـهـكـانـ لـهـ گـەـمـلـ جـوـوـهـكـانـ) وـهـكـ شـەـيـتـانـ وـايـهـ كـهـ هـانـىـ ئـادـەـمـيـزـادـ دـەـدـاتـ لـهـ رـىـيـ خـەـيـالـ وـهـسوـهـسـهـوـهـ؛ـ پـىـيـ دـەـلـىـتـ:ـ وـهـرـهـ كـافـرـبـهـ (بـهـ جـوـانـكـرـدـنـىـ هـەـمـوـوـ جـۆـرـهـ تـاـوـانـىـكـ كـهـ خـواـىـ پـىـيـ نـاخـۆـشـهـ)،ـ جـاـ كـاتـيـكـ كـهـ كـافـرـ بـوـوـ (وـاتـهـ ئـهـوـ كـارـانـهـىـ ئـەـنـجـامـ دـاـ كـهـ شـەـيـتـانـ پـىـيـ رـازـيـهـ) پـىـيـ دـەـلـىـتـ:ـ بـمـراـستـىـ مـنـ بـهـرـيمـ لـهـ تـوـ منـ لـهـ پـەـروـهـرـدـگـارـىـ جـيـهـانـيـانـ دـەـتـرـسـمـ!!ـ بـئـىـشـىـ شـەـيـتـانـ تـهـنـهاـ ئـهـوـهـيـهـ كـهـ وـاـلـهـ ئـادـەـمـيـزـادـ بـكـاتـ تـاـوانـ وـ خـراـپـهـ بـكـاتـ كـهـ كـرـدىـ دـەـلـىـ ئـەـمـنـ لـهـتوـ نـيمـ وـ لـهـخـواـىـ جـيـهـانـيـانـ دـەـتـرـسـمـ،ـ وـهـكـوـ ئـهـوـهـ وـايـهـ بـلـىـمـ مـامـۆـسـتـاـ فـلـانـ زـۆـرـ خـراـپـهـ وـ پـىـسـهـ وـاـ باـسـىـ دـەـكـرـدـىـ وـ لـىـيـ بـدـهـ وـ تـوـلـهـىـ خـۆـتـىـ لـىـ بـكـهـ ،ـ وـهـ ئـهـوـ دـوـوـزـمـنـىـ تـوـيـهـ وـهـ لـهـ رـاستـىـداـ

وانیه وەھر کە کە لىت دا ئەمن يەكسەر بچمە بەرەی جەنابى مامۆستا و بلۇم مامۆستا باشە و ئەو خراپە کە ئىشەكم پى كردى دواتر خۆم بى بەرە بکەم لىت و بچمە لای مامۆستا ، كەواتە ئەی بەنی ئادەم وەرە سەير بکە ئەو وەھمەی شەيتان بکە درۆيە وەسوھسەی شەيتان هيچى ترنىھەننیك قسەی قور و رازاندەمە شتانيكى درۆ و هەلخەلمەتىنەرە وەشەيتانى نەعلمەتلى كراو زۆر لە دواي ئەوكەسانەيە كە ھەلیان بخەلمەتىنەت و لە ڕىگا لايەن بەدات ئەوانەن كە دەست دەكەن بە علمى شەرعى بۆ چونكە ئەوانە دواتر نەفعيان دەبىت و خواي گەورە ھيدايمەتى زۆر كەس دەدات لەسەر دەستى ئەو كەسانە كە علمى شەرعيان پېيە و شەيتان فىلى كەسىكى وەها وە ھەقى بەسەر كەسىكى دوور لە دين و خراپەكار و موافق لەگەل كارى شەيتان و كوفر دا نىھە دەلى تازە ئەو لە ڕىگاى ھەق و راست لای داوه چۈن دەلى دەستى لى شۆرىتەمە شەيتان وە بۆيە ئىنجا ئەو بابەتى سەرەكى ئىمە نىھە ماھبەستم لەناسىنى كارەكانى شەيتان بو بۆ ھەمووان وەھر وەها زۆرلەوش سەير تر كاتىك لە ڕۆزى قيامەتدا ھەممۇ بەھەشتىھەكان ئەچنە بەھەشتەمە وە ھەممۇ دۆزخىيەكان دەچنە ناو دۆزخەمە وە ھەمەدا ئەھلى دۆزەخ لە ناو دۆزەخ دا رۇودەكەنە شەيتان و پىيى دەلىن ھەممۇ تو بۇوى وات لە ئىمە كرد شوينمان دۆزەخ بىت ئىنجا ئەها سەيرى ئەو وەلامە سەير جوان و شۆك ھېنەر بەراستى شايەنە لەسەرى ڕاوهستىن و بىرى لى بکەينەمە دەلى (من ھېچم بەئىووه نەكىدووه بەلکو ئىووه خۆتان كردىغان من تەنها پېم وتۇتن و ئىووهش ئەنjam تان دا خۆ من بەزۇر پېم نەكىدن وەسوھسەم بۆم كردىن و ئىووهش ئەنjam تان بۆيە خەتاکە مەخەنە ئەستۆي منەوە) ئەها سەيرى ئەو ھەممۇ دىمەنە بکەن كەواتە دەر دەكەمە ئەنەن كە شەيتان هيچى توانيەمە كى بەسەرمانە نىمەلکو ئەو خۆمانىن كارەكە دەكەن و گۆئ لە وەس وەسەكانى شەيتان دەگەرین وجى بە جىيى دەكەن ، جا بۆيە شەيتان چەندىن ڕىگا بەكار دەھېننەت بۆ بە لا ڕىدا بىردى بەنی ئادەم كەواتە ئىمە لىرە يىن لە دونيا بۆ ئاشتى و خۆشى و رابواردىن لىرە ئەن ھەممۇ كات لە شەرىك و جەنگىكى زۆر قورس دايىن دېرى وەسوھسەي شەيتان و نەفسمان بەخواي برايانم هيچ ئىسراھەتىك و دانىشتىك و خۆشىھەكمان نىھەگەر بىت و خۆمان لە حەقىقەتە راستىھە كە لا نەدەن ، ئىنجا ئەوھى دونيائى دھوى دونيائى پېرۋازبى تۆى مسولمان دەبى بلىڭ فەرمۇ پېرۋەزت

بیت و توش دهېی پشت بکهی له دونیا و شمړ که هم بکهی دزی ئهم
دووانه که شهیتان و نهفسه وههروههای ئهم دوانه دهېی به باشی بناسی که
کار دهکمن بټ له ناو بردنی تو و دوړاندنسی تو له مهیدانی قیامهندسا خواي
ګډوره همه موو لایهک بپاریزیت له شمړی نهفس و شهیتان .

وەھمی پیرۆز کردن

وەھمی پیرۆز کردن ، مرۆڤ لە ژیانی دا زۆر شتى پیرۆز کردیه کە ئەھویش درۆیەکە و لە خەیال دا زیاتر ھیچی تر نیه ، وەکو باسمان کرد مرۆڤ لە ژیانی دا کەمتوتە ناو زۆر لە وەھم و خەیال و شتى درۆینە دا وە جىگای داخە کە زۆریش لىي بى ئاگاين کە تەنها خەیالە و درۆیە کە لە لای خۆى بە پیرۆز و گرینگى دەزانى ، بەلام ئەگەر بىنە سەر واقعىي ژیانى مرۆڤ كەدەبىنین ئەھویش وانى گرینگ نیه پیرۆز نیه شتەكە مرۆڤ تەنها فىلە لە خۆى كردووه و خۆى خستوتە ناو خىالاتەكى زۆرەوە ئەھویش ماندوو بونەك و ھەولانىكى زۆرى دەۋى كەوا مرۆڤ بتوانى واز لەو وەھمە پیرۆز کردن و بەگرینگ دانە ساختەيە دا بىت کە لە ئەسلى دا وانىن ، با بە چەندىن نموونە باسى بىكەين ، كەسىك فلانە لاعىي تۆپى پىي زۆر پىي پیرۆز و گرینگە لە ژیانى دا هەتا بەم رادەيەمەي لەخەھویشدا دەمى بىنېت و دەشى پەرسىتى و سوجەتى بۆ دەبات پەنابەخوا زۆر دەبىنن ئەھا كەسىك رادەكە بۆ لای لاعىيەكەو يارىيەكە رادەگەرن و لەكتەدا كابرا سوجەتى بۆ لاعىيەكە دەبات لەناو يارىگادا ئەھو ئەگەرچى لاعىيەكى زۆر چاك بىت خۆ ھى خۆى نیه کە چاكە دەبى بزانىن بە مىشكى وادەكتە کە چۈن جولە بەم تۆپە بکات و چۈن رابكتە وەگەر نا ئازايەتى خۆى نەفسى خۆى نیه ھى جەستەكەيەتى وە ئەممەش خواي تعلائى بە بچوک ترین شت دەتوانى رى بىگرىت کە وەستانى يەك دەمارىيەتى ياخود خاو بونەھە دلى ئەھا چمن ئاسان بو لای خوا بۆيە پیرۆز نیه ئەھو وەھمە و وەھمی پیرۆز کردنە ، نموونەھەكى تر بۆ زیاتر تىيگەيشتن تۆ دىي دەلىي فلان كەس كەسىكى پیرۆزە موبارەكە و پیرۆزە و گرینگە و گەورەيە ، باشه ئەھویش مرۆڤ نیه ؟ ئەھویش وەکو تو نیه ئەھویش لاشەكەي خويىن و گۆشت نیه ؟ هەتا ئەگەر بىنە سەر باسى عىبادەتكانىش ئەھو كەسىكى کە پیرۆزى دەكەي ئايە بە عىبادەت کردن پى نەگەيەشت وە تۆ بۆ وەکو ئەھو ناكەي و خۆت پى ناگەيەنى و بۆ پیرۆزى دەكەي ئەھو كەسانەي خوا خۆشى ويستونە خۆشمان دەھوين و نە نەھەي پىغەمبەر و نە هيچ كەسىك موقەدەس نىن و پیرۆزنىن جەھلەھەي خوا پیرۆزى كردوھ پىغەمبەران و سەحابەكان و دايكانى ئىماندارانن و ئەھو ئافرەتانەن کە باس كراون لە قورئان و پىاواچاکەكانىش وە نابى

سوکایمەتى و قىسى ناشرىن و بى ئەدەبىان بەرانبەر بىكەمین وە دەنا باقىيەكەى تر من فلان كەسم پى پېرۇز بىت پېرۇزىيەكەشى وەها گەورە بىت بىتە رېزى خواو پىغەمبەران و خۆميان لەسەر بە كوشت بىدەم وە پېيم وايە ئەھۋەش بەمشەكە لە وەھمى پېرۇزىكەن وە شەرت نىيە ئەو كەسى كە پېرۇزى دەكىرى تەنەنە مەرۇف بىت بەلکو جارى وايە كەسى ناوى عەشىرەتەكەى خۆى پېرۇزە لاي ياخود شار و زمانەكەى خۆى لاي پېرۇزە ئەھۋەش وەھمىي ترە لە پېرۇز كەنلى تەنەنە ھەندىك خەيالى پۇوج و درۇينە هيچى تر نىيە مەرۇف بى سود خۆيانى پىوه ماشغۇل كەردوھ ، وە ھەندىك شتى پېرۇز ھەن كە پېرۇزىن لاي مەرۇقىك كە باوەرى بەخوا يان بە شتىك ھەيە گەرينگ نىيە شتەكە چىھ كە باوەرى پىيە بەلام ئەو شتەكەى لەلا پېرۇزە گىانى بۇ فيدا دەكەت ، چونكە وا تىدەگات كە ئەو شتەي پېرۇزە لەلاي گەرينگە دەبى بەرە لەپەرى شەرەفە نامووسە ژيانە حەيابە ئاواي تىگەنراوە و ئاوا ھەست دەكەت وە ئەھۋە موقەدەسە گەرينگە بۇي جا لاي گەرينگ نىيە ھەقه يان نا ئەھۋە كەنەكە لېرەدا تو دەبى بىزانى چى گەرينگە و چى دەپەرسى و رېي ھەفت دۆزىيەوە ئەھۋەكت دەتوانى پېرۇز كەن بىكەى وەنابىتە وەھم وە ئەگەر تو دېنىك خوايەك لات گەرينگ و پېرۇز بۇ ئەھۋە دەبى ئەھۋەش بىزانى كە نابى سوکایمەتى بە هيچ دىن و خواو پېرۇزى و موقەدەسى بەرانبەر بىكەى لەپەر ئەھۋە ئەھۋەش دواتر بە ھەمان شىۋە جەنابت دەستەكەت بە سوکایمەتى و جوين دا بە موقەدەس و پېرۇزى كانى تو جا بۇيە دەبى بە ئاشتىيان و بەبى كېشە ئەھۋە كە خۆت بىت پېرۇزە و گەرينگە و حەز ناكەى كەس سوکایمەتى پى بکات موقەدەساتەكانت بشكىنى و بى شىۋىيەت دەبى بەھەما شىۋە ئىۋەش وەها بن بۇ بەرانبەر ، وە مەرۇفە گەورەكان منالەكانى خۆيان يان ھەتا جارى وايە ھى دەوروبەريان لە مندالىيە فېر دەكەت كە تەمواو ئەھۋە پېرۇزە تەنەنە ئەھۋە پېرۇزە بۇنمۇونە شارەكەى نەتەھەكەى خاكەكەى فلان شتەكەى نازانى شارەھەن شارە خاك ھەن خاكە ئەھۋە ئىمەين لە ژىر ئەھۋە ناوانەدا گەرينگ و پېرۇزمان كەن دەي خاكى ھەولىر و خاكى پارىس ھەن خاك نىيە ؟ ھەردووك ئاوى لى نىيە ھەردووك ئايە ناتوانىن كشتوكالى و كار و كەسابەتى تىدابىكەمین ؟ با ئەھۋە ئىمەين ھەلساوىن كە دەلىن ئەھۋەندە با فلانە ناوى ھەبى و ئەھۋەندە فلانە ناوى ھەبى ئىمە خەلکى فلان ولات و شار و دى و شوينەين ئەھە ھەر

ناوهکه فهرقه هیچ پیرۆز نین وه له لای ئىمەی مسولمان ئهو خاک و شار
 و شوینەی که خوا پیرۆزى کردوه ئهو پیرۆزه لهلاين ئيلاھ پیرۆز
 کراوه هەندىك شوین و شت ئهو جيابه به دەست ئىمە نىيە فهرقه و
 پیرۆز کردن موبارەک کردن و پیرۆز و به گرینىگ دانان گرینىگى خۆى
 ھەمیه له کونموه لهلای مرۆفەكانموه پیرۆز و گرینىگى دان به شتىك و
 پیرۆزکردن مىزۇوەکەی زۆر کونه ئەمن پىيم وايە دەگەریتموھ بۆ
 سەردهمی پىغەمبەر ئادەم و ئىبليس ، چونکە ئىبليس خۆى پى پیرۆز تر
 بو له ئادەم يانى مىزۇوەکەی دەگەریتموھ بۆ ئەم سەردهمە وە با پیرۆز
 کردى وەھمی و درۆينه بزانىن چى له ئىبليس کرد كە وتى من له ئاگر
 وە ئادەم له خۆلە من گرینىگ ترم و پیرۆز ترم جى لىھات؟ ئەمبو كە
 خوالە رەحمى خۆى بى بەرى کرد و به نەھەرتى کرد هەتا رۆزى
 قيامەت وە مەسىرىيشى جەھەنمەمە هەتا ھەتايە ، بۆيە وەم زۆر بەلایە
 ئىمە ھەستى پى ناكەمین زۆر وە بەداخموھ . وەبا بېرىشمان نەچىت مرۆڤ
 پیرۆز ترە له لای خواي گەورە له ھەممۇ مەخلوقەكانى ترى ، پیرۆز
 کردن ھەيە بەلام نابى لە عەد و سنورى خۆى دەرنەچى و زىدە رەھوی
 تىدا نەكريت و تەشبىھات نەمەن ئەمەنە شتەكە پیرۆز بکرى بەھىتە ئاستى
 خواي گەورە ياخود واتلى بکات يادى خوا لمبىر بباتموھ و له خواو
 پىغەمبەر شتەكەت لا پیرۆز تر و گرینىگ تر بى وەھەروھا ئەگەر وەھا
 نەبو كىشەي نىيە ان شاءالله وەدەبى بزانىن زۆر شتىش ھەيە له دونيادا لای
 ئىمەی مسولمان پیرۆزه له لامان وە به فەرمانى خوا و پىغەمبەر ئەگەرنا
 هىچ شتىكى وەھا نىيە ، ھيوادارم خواي گەورە ھەممۇ لايەك بپارىزى
 لەو ھەممۇ وەھمە وە با ئىمەش ھەممۇ ھەولى خۆمان بدهىن كەمەن خۆمان
 لەو وەھمە بى سودانە و نا موقەدەسانە بپارىزىن كە زيانى بۆ دىن و
 ئىمانمان ھەيە و بەئاگا بىيىنەوە لەو وەھم و خەيالە درۆينانە .

وەھمی پاره

ئىمەھى مرۆڤ لە دونيادا شتەكانمان كاتىك دەگۈرىنەوە شت بە شت نىيە بەلام شت بە پارەيە ، مىزۇوى پارە راستە زۆر كۆنە بەلام ھەر چۈنىك بېت گرىنگ نىيە چونكە مرۆڤ پارەيى دروست كردووھ وە مرۆڤ لەسەر ئەمە دەكمۇئى كە ئەمە شتەيى ھەممە بە پارە بىت دەمى و بە چەند بى بە بېرىك پارە دەي قىسىنیت ، سەرتا جۆرى پارەكان ئاسن بون بەتىپەر بونى كات و گەشە كردى تواناي مرۆقەكان ئەوهش گۆردرە لەبەر بونى تەزویر و فىل و ئەمە جۆرە بابەتانە ئىستا كە بۆتە كاغزىش فىل و تەزویر و دەكرى دەكەن بۆ دەولەممەند بون و دەسكەمەتى بېرىك لە پارە ، وەھمەوھە ئىستا دونيا زۆرلىش پىش كەوتۇھ بۆتە بە دراوى ئەليكترونى تەنها ژمارە نوسىنېك دەبىنى ئەمە دلىيائى كە پارت ھەيە لەسەر حىساب بانكىمەكمەت كە لە رېيگاى مۆبایل يان كۆمپىتەرەكە دەزانى چەندت ھەيە و چەنت نىيە ، وەھمەوھە مرۆقەكان بۆ دەست كەوتۇھ پارە دوو چۆر رېيگا بەكار دەھىنن ، حەلال و حەرام رېيگاى فىل و رېيگاى ئاساي ، و بە ئىعتىبار و نەزەر ئىمە لە قىامەت دا پارە دەمانبات بۆ بەھەشت و دەمان بات بۆ دۆزەخ ، با بە دوو نموونەي جىاواز ڕوونى بکەمینەوە ، كەسىك پارەيى زۆرى ھەيە لە رېيگاى بازركانى و كارى كەرىن و فرۇشت پارە سامانى زۆرى دەست كەوتۇھ و زەكاتى لىدەدات و خىر و جاڭە و حەسەناتى زۆرى پى دەكەت و وادەكەت كە بەھەشتى بۆ خۆى بکەرىت ئەمە كەمىمە كە بەھەشتى بۆخۆى پى دەكەرىت ، وەھمەوھە كەسىك كە پارە و سامانەكەي تەنها دزى و كارى خراپە و فىل و قومار و رىبىا دا دەستى كەوتۇھ لە خراپەش نەبىلە ھىچى تر دا بەكارى ناھىنن ئەمە دەرگاى دۆزەخى بە رووى خۆى دا دەكەتەوە خواى گەمورە پەنامان بەرات ، جا ئىمەيى مسولىمان دەبى بىر بکەمینەوە كە ئەمە پارە و مال و سامانەيى هەمانە لە كامە رېيگادا دەستمان دەكمۇئى و چۆن دەستمان دەكمۇئى ئايىيە دۆزەخ دەكەرىن يان بەھەشت بەم پارەيە ، و بەراستى لەم سەردەممە ئىستادا پارە زۆر لە روح و ھەستى مرۆقەكان بەقيەت تر بوه بىر كردنەوەي مرۆقەكان زۆر كۆراوه بە بۆ نەزەر پارە وە كاتىك سەميرى مرۆقەكانى دەور ووبەرمان دەكمەن ھەممو شتىكىيان لا بۆتە پارە يانى واي لىھاتوھ فىل دەكەت خيانەت دەكەت كوشتنى

مرۆق دهکا خۆی بچوک دهکاتهوه بۆ پاره وه حەمیا و شەخسیاتی خۆی لا
گرینگ نیه تەنھا دەیهەوی دوو دیناری زیاتر کۆ بکاتهوه و خیانەت له
ئىش و کارەكەی دهکات بۆ دەست كەوتى پارەي زیاتر ، كەچى قەت فکر
ناکاتهوه كە لەدایك بو بەبى پاره و هيچ شتىك هاتە دونيا وە كە مردىش
بەبى يەك دنيا دەچىتە ژىر ئەم خاكەي لە سەرىيەتى وە هەتا تەممەنی بالغ
بون پشتى بەخواو باوک و دايىكى قايم بو وە كە گەنجىش بو خۆی ھەولى
پەيا كەرنىدا جا پىاو ئەو پىاوەي بەحەلال پەيای بکات و بەھەشتى خواى
پى بکريت ، وە زۆر سەميرە كە كورە دەيتە داخوازى لەم سەدەمە مالى
كچە جارى زوو دەلىن چەنت ھەمە و چى بۆ كچەكەمان دەكەي وەكۆ بلىنى
كچەكىان بە بىر ئەفروشنى ، وە كە پارت ھەبو لە سەدەمە ئىستادا
پىاوي گەر چى پىاويش نەبى ئاغاي گەرچى ئاغاش نەبى رىزت ھەمە
گەرچى بى رىزترىنىش بىت ، خەلکى زۆر گۇراون هيچ بير و ھوشيان
نەماوه نازانن ھەست و شعور و مروقايمەتى زۆر گەورەتەرە ، پىغەمبەرى
خوا دەفرمۇويت ئەگەر دونيا بەقەد بالى مىشىك قىمەتى ھەبوايە
ھەرگىز خواى گەورە نەى دەدا بە كافرەكان كەچى ئىستاش دەبىنى
دەولەمەندەكانى جىهان زۆر بەمى كافرن و غېرە مسولمان ، بەراستى
پارە ئەمەنە كە ئىمەبىرى لى دەكەينەوە گەرینگەمبەس هەتا حەدىك گەرینگە
رېگاکەي كە دەستمان دەكەمويit چۈنە وچۇن نىه پارە ھەمە نىعمەتە و
ھەمە نىقمەتە دەبى بير بکەينەوە كە ئايە ھى ئىمە كامەيانە ، خۆ مسولمان
ھەبى باشتەر لەھەنە نەى بىت و چاوى لە دەستى ئەم و ئەم بىت وە
ئەمەشى نىھەتى باشوكر بىت نا شوكرى نەكەت سەبر بگەز و دوعا زۆر
بکات و شەوانەش سورەتى واقىعە بخويىت بۆ دەولەمەند بون باشە
پىغەمبەرى خوا دەفرمۇويت ، وە ئەمە ھەزار بە جىاوازىيەكى زۆر پىش
دەولەمەندەكان دەچىتە بەھەشتەوە و حەشر و حىسابت زووتر لەگەل
دەكرى لەھەنە لەگەل دەولە مەندىك بکريت ، پىغەمبەرى خوا ھەزار
بۇھ بە چەندىن مانگ ئاگرەي كەراوەتەوە بۆ گەرم كەرنەوە و
كولاندى چىشت ، گەر بير بکەينەوە و بچىنە ناو واقىعە كە دەبىنەن بى
پارەيى و فەقيرى زۆر خۆشتەر و مورتاخ ترى كىشەت كەم ترە ناچى بۆ
ھەمەو شوينك گوناحت كەم ترە و قىسە لەگەل ھەمەو كەسىك ،
گوناحت كەمترە سەلامەت و مىشك ئىسراحت ترە بەس باي ئەمەت
ھەبى كە چاوت لە دەستى كەس نەبى و موحتاجى كەس نەبى

گوړویک بټریان

زورگرینګه وه وا چاکه خواي ګهوره ههموو لایهک بپارېزى له شهرى پاره.

خۆ ئاماده‌کردن بۆ مانگى رەمەزان

رەمەزان مانگىکە بۆ خۆ خاوین کردنەوە لە گوناھ ھەلیکە بۆ تاوان
باران کە تاوانەکانیان پاک بکەنەوە

ھەلیکە بۆ خۆ يەك لای کردنەوە بۆ خوا ، مانگىکە بۆ تەرك کردنى
زۆر لە گوناھەکان بۆنمۇونە جىڭارە و درۆ و شەر و جوین وەند
رەمەزان دابەزىنى رەحمەتى خوايە بەسەر بەندەكانى مانگىكى پېرۋەز با
لە دەستى خۆمانى نەدەين ، زۆر بەمى شتەكان فەرامۆش بکەمین لەو مانگە
كە كاتمان بە بى ھۆ و بى ئىسفادە لى دەبا با ھەممۇ كاتمان تەرخان
بکەمین بۆ نويىز و قورئان خويندن و عىيادەت كردن لە پىنناوى خوا ، با لەم
مانگە دا وا بکەمین رەزامەندى خوا بە دەست بھىنن ، با زۆر شت
لەخۆمان دوور بخەمینەوە لەم مانگە وەكە موبايىل و ئىنتەرنېت و ھاوريى
خراب و شتى خراب بەگشتى كە زيانى ھەمە و ھۆكارى خراب بونمانە
لە ھەممۇ پروويەكمەوە ، ئىمەمى مسولمان كاتىك كەسىكى نزىكمان
تەلەفونمان بۆ دەكتات كە دەلىت لەمالەوە و دىم بۆ سەرداشىت ئىمە زۆر
بەپەرۋەشمە دەچىنە بازار ھەرجى خوارد و پىداويسىتى كامل دەكرىن و
جلەكى جوان و بۆنەكى خۆش لەخۆمان دەدەين لەمالەكمەمان و ئەها
ئامادەكارىيەكى زۆر باش و پىك و جوان دەكەمین ، بەس كاتىك دە بۆ
بىست رۆز ماوه ھەرگىز ئەم ئامادەكارىيە ناكەمین بۆ مانگى رەمەزان لە
پىش رەمەزاندا باسى خواردى ناكەم باسى تەرك كردنى ھەندىك لە
سيفەتى ناشرىن و خراب دەكەم كە زۆر پىويسىتە لەو تاوانە بچوكانەش
خۆمان بپارىزىن كە پىش رەمەزان گۆيمان پى نە دەدا ئىستا كە نزىك
رەمەزانە دەبى تەركى بکەمین ، وەھەر وەھا ئەم ھاوريى و كەسە
خرابانە لىمان نزىكىن ياخود كەسىك ھەمە نزىكەلەيمان ھەر بىبى بە
دەستە خۆت نىيە توشى گوناھ دەكتات چ غەبىت بى چ درۆ و بخوتان بى
ھەرجى بى زۆر زۆر پىويسىتە خۆمان لەو جۆرە كەسانەش بپارىزىن و
كەشىك و جەھۆيىكى هادى لەم مانگە بۆخۆمان درووست بکەمین ، بۆ
ئەمە بتوانىن بەجوانترىن شىوەلە خزمەت ئەم مانگە پېرۋەز دا بىن و ئەم
ھەلە گەورەيە بقۇزىنەوە و لىخۆش بونى خواي گەورە بە دەست بھىنن و
جەزىنەكمەمان بەراستى جەزىن بىت نەك تەنەها بەناو ئەنjam دانى ئەم
بۆنەيە بىت ، وە بۆ پاش رەمەزانىش بەردەوام بىن لەسەر ئەم كارە

چاکانەی کە لە رەمەزاندا لەسەری بولىن و فەلسەھەی رەمەزان وايە دەبى
بە كردار واتلىك بىكەت ھەست بە مراقبەي الله تعالى بىكەيت و بىزانى
كە مەبەستى چىه بۇ رۆزى دەڭرىن ، بۇ خۆ پاراستنە لە گوناھ و تاوان ،
رەمەزان وەكۇ فلتەرىكە بۇ خۆ پاك كردىنەوە لە سيفاتى خراپ و شتى
نابەجى و كارىك كە خوا پىي خوش نىئە وە بەردىۋام بونە لەسەر كارى
باشە و چاکە ، دور كەوتىنەوەشە لە كارى خراپە بەھەممۇو جۇرىك
نەھىلى دواى رەمەزان بچىتەوە سەر تاوان و خراپەكانى پېشىتە .
يارەبى خواى گەورە لەخىر و بىرى رەمەزان بىي بەشمان نەكەت .

وههمى ئىنتەرنېت

جىهانى ئىمەى مرۆڤ بىر لە هاتنى ئىنتەرنېت زۆر ساده بۇو ، وە بەراستى كۆملەڭاي ئىمەى كورد هيچ ئامادەكارى و رىنمايمەكى نەبۇو بۇ ئەو كەسانەى كەئىتەرنېتبەكار دەھىن ، وە هيچ فلتەرىيکى وەها نىيە بۇ ڕىكخستنەوە و شىوازى بهكار ھىنانى ئىنتەرنېت و مامەلەكردن لەگەل ئەم سەردىمەى ئىنتەرنېتە كە هاتە ناو كۆملەڭاي كوردىمەوە ، ئىنتەرنېت وەھەمە خەيالە واقع نىيە ناتوانىرىت دەستى لى بەھىن تەنها بەچاۋ دەبىندرېت و ھەستى پى دەكەين وە بەراستى نىعمەتى خواى گەمورەى گەر ھاتو بۆكارى باشە بەكارى بەھىن بەس بىر بكمۇھ كابرا لە ئەورۇپا يە قىسە لەگەل كەسىك دەكات لە عىراقە لە كوردىستانە ئەوش نىعمەتىكە كە خوا لەگەل ئىمەى كردووه بەس بۇ ئىنتەرنېت بەگشتى دوو جۇرە لايمىنی ھەمە لايمىنی باشە و خراپەي ھەمە ئىنتەرنېت وەكۇ پەرداخىك وايە دەتوانى ئاوى پى بخۇيىتەوە بۇ ڕۆز و تىنۇيەتى شەكاندىت وە دەتوانى مەشروعى پى بخۇي بۇ خۆسەر خۆش كردن و بى ھۆش كردن ، ئىنتەرنېتىش وەھايە بە دەستى خۆمانە كە چۈن بەكارى بەھىن بۇ لايمىنی باشە بەكار دەھىن ياخود بۇ لايمىنی خراپە ، وە دەبى بزانىن بەھۆى ئىنتەرنېتەوە ھەزاران كار ئاسانى بۇ ژيانى مرۆڤ كراوه لە ڕىگاي ئىنتەرنېت بمانھۇى و نەمانھۇ تازە ئىنتەرنېت دەستى بەسەر ھەممۇ جومگە ھەستىارەكانى ژيانى دا گىرتوھ وەكۇ لايمىنی بازركانى و فيربوونى زانست و نەخۇشى و پەمۇندى كۆملەلايمەتى وە ھەممۇ لايمەن و بەشەكانى تريش ، من باسى جۇرى بەكار ھىنانى ئىنتەرنېت دەكەم لە ناو كۆملەڭاي كوردى بە گشتى ھەمە بۇ باشە بەكارى دەھىن ئىنتەرنېت ھەشە بۇ لايمىنی خراپە ، جا با بىيىن لىك دانمۇھەكى وردى بۇ بکەين و تۆزى لە شتەكان ورد بىنھۇ بزانىن لەم ورد بۇونمۇھمان چۈن تىدەگەمەن كەمە ئىنتەرنېت لە كۆملەڭاي ئىمە بەسەقەت وەرگىرېت و بەكار نەھىندرېت بۇ زۆر لەكەسەكان باشتىرە ھەم بۇ كەسەكە و ھەم بۇ كۆملەڭاش ، وە ھەندىك لە زانىيان دەفەرمۇ ئىنتەرنېت دەستى جولەكەي تىايىھ بۇ مەشغۇل و غافل كردىنی ھەممۇ مرۆڤايدەتى لە واقعى ژياندا ، وە منىش تا حەدىك لەگەل ئەمم ، بەداخموه بەراستى وا واي لىيھاتوھ دەچىيە مىيowanى سەرلەسەر مووبايلىھ و ئىنتەرنېت بەكار دەھىن ئىنتەرنېت ، دەچىيە بازار و دوكان

و شوینه‌گشته‌کان و ناو سهیاره و گشت شوینه‌کان هم‌کمسیک ده‌بینی سه‌م‌هی لەسەر مووبایله و خەریکی بە کار ھینانی ئىنتەرنیتە و گەر بیر بکەمینه‌و ده‌بینین ھەم‌مووان بەم ئىنتەرنیتە ھەزاران کەس ژیانیان فهوتا لەسەر لایک و کۆمیئنیک و پۆستیکی فیسبووک کە دژ بە دەسەلات و کەسیک و گروپ و لایه‌نیک کردوویمەتی و گیراوە و کوژراوه و ھەر ھشەی لەسەر بوه ، وە سەیری پۆستیه‌کانی تۆرەکۆمەلایه‌تیه‌کان بکەمین زۆر بھی ھەرە زۆری سوکایمەتی و قسەی قۆر و شتى بیمانا و ھیچە کەم ھەیه زانیاری و شتى بە سود بیت ، وە بیین باسی کەسەکان بکەمین کە لەسەر ھیلی ئىنتەرنیت و تۆرە کۆمەلایه‌تیه‌کان دەیان ناسین زۆر ھبی ھەرە زۆری دوو ڕوون ئەم کەسە نین کە دەیان ناسین و دەیان بیین وە کە پۆستیک دەکەن خەلکی ھەست بە موراقبەی خواو عەبدەکان دەکەن وە زۆربەیش کە دەچیتە چاتى تايیبەتیان فەزاناعەتەکانیان بیینی بەراستى قېزت لە ئىنتەرنیت و خەلکی ئا لەم جۆرەش دەبیتەو ، وە با زۆر بى ئىنسافیش نەبین وە کەسانى وا ھەیه کە دەیان بیین و دەیان ناسین لە رېگاى ئىنتەرنیت و تۆرەکۆمەلایه‌تیه‌کان ئەم جۆرە کەسانى وا باش بەراستى لە واقعى ژیانى خۆماندا کەم کەسى وا باش ھەیه دەیانناسین و بونیان نیه لە ژیانمان دا بەلام پىم وايە ۲۰٪ تىپەر ناکات ئەم جۆرەکەسانە ئەمەش ھەتا لەم ۲۰٪ دان بیینەوە و دلنىا دەبین کە باش زۆری دەوی وە توشى ھەزار خراپە دەبین و ھەزار كىشەمان بۇ درووست دەبى تاوه‌کو كەسیکى باش دەناسى ھەزار كەسى خراپە دەبین بەراستى ئەمەش خراپە کە تۆ تا كەسیکى باش بناسى ھەزار كەسى خراپ بناسى مادەم لىتى دوور بکەمیتەوە زۆر باشترە بۆت ، بابىن تۆزىك بير لە ژیانى بى ئىنتەرنیتى بکەمینه‌و بۆزانىن چۆنە وە بەراوردى بکەمین بە ژیانى ئىنتەرنیتدار ، كەسیک کە ئىنتەرنیت بەكار ناھىنیت ژیانیکى ھەیه کە دوورە لە ھەم‌موو ھەوالىكى درؤینە و شتى بى ئىسفادە وە ھەم‌موو قسەمیەکى بى سود و ئىسفادە وە كاتى زۆری دەبى بۇ زکر و يادى خواى گەمورە و دەتوانى كات تەرخان بکات بۇ كتىپ خويىندنەوە سەفەر و منالەکانى عائىلەی خۆى ھەزاران كارى تر کە سوودى ھەبى ژیانى خۆى و كۆمەگاش وەچەندىن شتى تر و نموونە تر ھەن لەلای خوتانەوە کە من تەنها ئاماژەم بەمەندە كردووە ، وەھەروە‌ها بیین باسی کەسیک بکەمین کە ئىنتەرنیتى ھەم‌مووكات بەكار دەھىنیت ،

هەممۇ کات مەشغولە وە هەستەکات شتىكى ون کردووە كە خەت و شەحنى نىيە ياخود شەبەكەى موبایلى نەبى ئاگاي لە كەس نىيە ژيانىكى پىر لە مەشغولى بە شتىكى هيچموه كە سودىكى نىيە بۇي لەھەممۇ مەجلىسيك و شوينىك هەر سەيرى لەسەر موبایلەكەمەتى بزانى كى لايكى بۇ كردووە و كى چى كردووە و هەوال چى هەمە و ئىنجا بىنن توشى كىشە زۆر دەبى جا بەھۆى لايکىك ياخود كۆمەننەك پۆستىكى تۆرەكۆمەلايەتىكەن ، وە خۆى زۆر بە سەيرى موودەمینى ئەم مۆبایلەكات و ئىنجا شەيتانىش توشى هەزار كىشە و مەشاکىل دەكتات بەھۆى ئەم مۆبایل و ئىنتەرنېتىمۇ ، جا واي لىدەكتات كاتى نەبى بۇ زكر و يادى خوا و سەردانى و بۆخۆى و مال و خىزان عائىلەي بۇ كتىپ خويىندنەوە وەرگەتنى زانست و زانيارى وە دائىمەن كەسىكى فاشل و كەسىكى كەوتە لەھەي بەدواي ئامانجەكانى دا رابكتات وە بەدەستيان بەھىنەت ، وەكۆ لە پىشۇ تر دا باسمان كرد ئىنتەرنېت ئامانجىكى لە پىشە و بۇ مەشغۇل كردن و لەناو بردى تواناكانى گەنغان ، وە بەس زەلەرى نىمە بۇ تاكى كورد سودى هەمە وەكۆ گۆتمان بەلام پەرداخىك ئاوىك نيوھى پىس بىت و نيوھى خاويىن بىت كەس ناي خواتەمە چونكە بەكەملەكى خواردنەوە نايەت و ناچارى دوور بکەھەيەنەوە لىي و فەريي بدەي ئىنتەرنېتىش چەندە سودى هەمە و پىيوىستمان پىيىت بەلام لىي دوور بکەھەيەنەوە باشتە ئاگرىكە خەتمەرە دەستى لىدەين ရاستە رۈوناكى ئەبەخشى و گەرمىشى هەمە ، شەيتان وەسوھسەي زۆرە لە بچوكترين وەسوھسەي شەيتان ئەھەنە سودى هەمە و علمى لىي وەر دەگرم و او وَا كۆمەللى وەسوھسە و فىلى ترى شەيتان ، وە حىلاچ چىھ بۇ ئەم كەسانە دەيانەوە دور بکەھەنەوە ياخود بەشىوازى درووست بەكارى بەھىن و بى زىياد بىت لە كات كوشتن و كۆمەللىك شتى تر دوور بن ، ه با چەن شتىكى لە پىش چاوى بىت زۆر كەم كارتى ئەنتەرنېت پىر بکاتەوە زۆر فىرى نەھىنەت سەر ئەنتەرنېت و خەت و تۆرە كۆمەلايەتىكەن ھەروەھا خۆى مەشغۇل بکات بە شتى بە سود وەھەول بەتات كاتى بەتالى نەبى بۇ ئەھەنە يەكسەر موبایل دەر بەھىنەت و خەت بکاتەمە و سەيرى بکات وە گە بەكارىشى دەھىنى رۆزانە چارەگى نيو سەعات دىيارى بکات لەكامەل رۆزەكە كە تەنها خەرىكى ئىنتەرنېت و كارەكەي و علم شتەكەي بىت بەسە و ھ

چەندین ڕیگای تریش همیه بۆ ئەوهى بە ئاسانى دوور بکەموېنەوە من
تەنها ئاماژەم بەوهندە کرد ، وە ئەگەر ھەر بەكاریشى دەھینى چەندین ياسا
و ڕیسای تاييەت دیارى بکە بۆ بەكار ھینانى ئىنتەرنېت بۆ خۆت بۆ
ئەوهى دوور بىت له كىشە و كات كوشتن و كۆمەلە شتى تر وە بۆ كارى
باشە و چاكە دەعوه و خىر و بلاو كردنەوهى ئايەتى فەرمۇودىەك
بەكارى بەھىنى زۆر باشە و چاكە دەكەى ، وە يارھى خوايە وامان لى
بکەى بۆ كارى باشە بەكارى بەھىنەن و دوور بىن له شەپەرى ئىنتەرنېت.

وەھەمەکانى ژيانى مرۆڤ

باشه مرۆڤ بۆچى لە ناو ئەو ھەممۇ وەھەمەیدا ئەمژىت؟ ئەزانى چوار دهورەمان ھەممۇ وەھەمە بۆچى ئىمە لىپى تىنالىگەين مرۆڤ دوو بونى ھەمە يان ئىمە دوانىن يەك ناوەكىن دوو دەرەكى ، خۆى لە ئەسلى دا ناوەكى گەرینگ ترە وە بونى مېكانيكى زۆر خراپە و کارىگەرى لەسەر مرۆڤ ھەمە و سەبەبى ھەممۇ وەھەمەکانى ژيانە و ناسراوه بە شتەساختەكانى ژيانە ، بۆ نموونە: ئەگەر تو ئىسىكى پەنجەكانى نەبى چۈن دەتوانى ئەلقييەكى زىپر و زيو ئەلماس لە پەنچە بکەمى بۆ ئەمۇمى دەرەوەت جوان دەر بکەمۇ لە كەسىكى تر ؟ وەھەمەكە و درۆيەكە لىپەيە باڭو پاشابى تاجى زىپر يەپاشايەتى لەسەر بکەمى و خاوهن ھەممۇ بېرىيار و شتىك بىت پاشان بۆچى من دەبى خۆزگە بەتۆ بخوازم و خزمەتى تو بکەمم و خۆم لەتۆ نزىكى بکەمم و كار بۆتۆ بکەمم تاوهەكى تو جسمى دەرەوەت جوان دەر بکەمۇ كە پاشايى لە كاتىكدا هەردووكەمان مرۆڤىن و دوو چاو دوو گۆئى و دوو دەست و قاجمان ھەمەيە هېچ فەرقىيەمان نىيە بۆچى دەبى من وا بىم ؟ باڭو پاشابى و جەرگ و ناو گۆشت بخۆى با من نان و تەماتەيەك بخۆم خۆ لە كۆتايى دا هەردووەمان دەي كەپىنە پاشە رەۋۇ ئەمەيە وەھەمەيە تەنها بۆ ئەمەمانە لە پېش چاوى كەسىك بلىيەن ئەها ئىمە جەرگ و ناوەمان خواردۇوە تو ناي خۆى نىتە ؟ ئايە ئەمە درۇ و وەھەم نىيە ؟ باڭو چاوت سەوز بى يان زەرد بى يان هەر چۆرىك بى خۆ ئىمە خۆمان دروستمان نەكىردووە خۆمان بە دەستمان نەخستوھ وە گەرینگ لە كۆتايمەكى هەردووكەمان دەي بىيىن و وەكى يەك تر ، يان سەعاتى زىپەت لە دەست بىت با هى من لاستىك بى خۆيلە ئەسلى دا تەنها ئەمە گەرینگە كە سەيرى بکەمى و بزانى كاتىز مىر چەندە ! يانى نازانم بۆچى ناخ گەرینگى پى نا درى لە ئىستا بەلکو شتىكى درۇ وەھەم گەرینگى زىاتر پى دەدرىت لە ناو ئىمەيە مرۆڤ دا؟ بۆنەمۇونە تو خانويەكى خۆش و سەيارەيەكى باشت پىيە من نىتم بۆچى دەبى تو لە من زىاتر رېزدار تر بى لە ناو خەلکى خۆ ئەمە پارە و خانو سەيارە بە پارە كەدرارى پارە دروست كراوى مرۆڤەكانە كەچى لە مرۆڤ بەقىمەت تر كراوە ، ئاخى توخوا ئەمە كەى راستە مرۆڤ بۆئاوا بى ئاگا و بى فکر بولە خۆى و ژيانى و دەرەوەبىرى ، ژن ئەمە ژنە بۆ دەبى بە قىمەت تر بى كە

بۆچیه؟ خۆ بەگمۇرە زانىن و موھىم تر و گرینگ تر بۆچى؟ خۆى لە
راستى دا ھەممۇيەكسانىن ئەوهى گرینگە ناخمانە كە فەرمانى چىمان پى
دەكەت بۆيە با ئىمە ئاقىل بىن و بىر لەو وەھەمانە بکەينمۇھ و خۆمان لەو
وەھەمانە رزگار بکەين و كەسىكى كۆيلە نەبىن و تەنها بە دواى شتىكى
وەھما و درۇ و خەيال دا بكمۇين ، وە زۇر شتى تر وەھمن لە ژيانى
ئىمەدا پىويستە خۆمانى لى بە دوور بگەرين ھيوادارم بىر بکەيتەوھ و
بەھەمو تواناتەوھ لەو وەھەمانە رابكەى و لە واقىع و ژيان دا بېرىت وە
ناخى خۆت پى بگەيمەنە و گرینگى بەو شتانە بىدە كە دەمىننەمۇھ نەك
وەھەمىكى بۆ ماوھەكى دىارى كراو بىت .

ناسینی خویندنهو

بەناوی ئەو خواى فىربوونى زانست ئاسان دەكات بۆ مرۆڤەكان . كورته باسېك لە خۆشمويسىت كردنى خویندنهو لای خوینەر : بۆ ئاسان كردن و خۆشمويسىت كردنى خویندنهو لهامان پىويستمان بە هەندىك ئامۇزگارى سايکولوجى ھەمە ، ھەممۇ خوینىنىكىش پىويستى بە دوو شتە كە ھاندەرە و زىرەك بونە . ھاندەر و اتاي خۆشى يەك كە حەزى مرۆڤ بورژىنېت بۆ خويندن ، ئەمەش وەك حەز كردنە لە خوارد ئىمە تا برسىمان نەبى خەز بە خواردن ناكەمەن و بۆمان ناخورى گەرچى گەدەشمان بى كىشە بىت ، ئەگەر نەخۆش كەوتىن يان تۈرەبىن يان دلتەنگ بويىن ئەوا خەزى خواردنمان نامىنېت گەرچى ساخ و سەلامەتىش بىن ، خویندەنىش بە ھەمان شىوه يە گەر زىرەكىش بىن و بە باشى بتوانىن تىيىگەمەن بەلام ئارەزومان لى نەبى ھەرگىز ناتوانىن بە باشى زەبت و ڕەبىتى بکەيىن ، بەھەزاران كەسىش ھەمە زىرەكىش بەلام ھاندانى خویندەھەيان نىيە كە پالىان پىوه بىتت بۆ خویندنهو و گۆران لە ژيانى تايىھەتىان ، فىر بون و خویندەھەش شتىكى كەمتر نىيە لە بىر و ڕاي ئاين چونكە : ئايىش ھاندەرىكە بۆ گۆران لە خراپ بۆباش و لە باش بۆ باشترين لە ژيانى تايىھەتى دا جا بۆيە خویندەھەش و امان لىدەكات لە گىل و گەوجىك بۆ كەسايەتىكى زىرەك و تىيگەيشت و كارامە بگۆرەيىن بەھۆى خویندنهو . جا با بە نموونەمەكى باشتىرپەۋونى بکەممەو بۆتان : لە ھەممۇ و لاتەكانى بەزدار بولە جەنگى جىهانى دووھەم گەنچەكان براي بۆ جەنگ ، باوكەكانيان خویندەواريان نەبۇ بۆ ئەمە نامە بۆ كورەكەيان بنوسن و ياخود كە نامەيان بۆ ھات بى خوینەوە لەو كاتەدا بە ناچارى باوكەكان خۆيان فىرى خویندنهو كرد بۆ ئەمە نامە بۆ كورەكەيان بنوسن كە لە جەنگە و ياخود كەنامە كورەكەيان بۆھات بتوانن بخوینەوە ، وە دەلى لەماوهى چەن ھەفتەمەك زۆر بەئاسانى فىرى نوسىن و خویندنهو بۇون چونكە : بەراستى پالنەرىكى زۆر بەھىزيان ھەبۇ و بەھەش بۆمان دەر دەكمەئى كە بەراستى ھەر تاكىك لە ئىمە كە خەزى خویندەھەمان نامىنېت لە ماوهەكى زۆر كۈورت دا ئەمەش ھۆكارى سەرەكىھە كە پالنەرىكى بەھىزمان نىيە و ھىچ ئامانجىكى وەها گەرینگەمان نىيە لە خویندەھەوە ، وە دەرى دەخا كە مرۆڤ نائارام و دلەراوکىي توش

بووه تاقهنتی خویندنەوەی نامینیت گەرچى کاتى زۆر وبەتالى زۆر ھەن
 چونکە: ھاندەرى خویندنەوەی كەمە وە ئەوەی بىھۇئ بخوینىتەوە دەبى
 سەرەتا ھاندەرىكى بەھېز لەدەرەوون و ناخى خۆى دا دروست بکات ،
 ئەمەش بە دەست نىشان كردى ئامانجەكان وە دەبى بەتەنیا دابىنىشىت لە
 خۆيدا ئايە بۆچى دەزىت؟ ئاخۇ 70 سال دەزى يان نا ، بەمى ئامانج
 و خەبەر لەو دونيایەدا چۈن دەكرى ھەمەو ئەم تەمەنە بەخۆرای بەسەر
 بەھىت و بە فېرۇى بەھى بى ئەوەي يەك سود بە خۆت و دەورو بەر و
 خەلکى بگەيمەنلىت ، ئەگەر بى سود بېرى بەراستى ئەمە ژيانىكى ئازەلە
 ئازەلە ، وە كە پېريش بۇو تەمەنەت بەسەر چوو ئەوسا تىدەگەي كە ئەم
 ژيانەت بى سود بەسەر بىدووھ ئەو سا ھىچ پەشىمانىھەكىش سوودى نىيە
 وە ھاندەرىكى ترېش ھەيە كە ھەندىك جار لە كەسانىكدا بە دى دەكريت
 ئەويش ئەوەيە كە كەسىك ھەست بە كەمى بکات لە كۆمەلگا و عائىلەي
 خۆيدا چ كەسەكە لە رۇوخساردا ناشرىن بېت چ كەم ئەندام بېت كە واي
 لى بکات ھەست بە كەمى بکات ئەمەش بەراستى پالنەرىكە بۆ ھەندىك
 كەس كە واي لېكىردون بخوینەوە و ھەمول بەھەن و سەركەمەنلىكى زۆر
 مەزن بە دەست بەھىن وە سوود بەخۆيان و خەلکى بگەيمەن ، وە دەبى
 بىانىن كە زىرەكىش دەوريكى زۆرى ھەيە لە خويندنەوە دا تۆى زىرەك
 ھەر چەندى بخوینىتەوە ھەر پېت كەمە و زىاتر و زۆر تر ھەولەدەي
 بخوینىتەوە و تام دەكەي لە خويندنەوەت بەراستى ئەمەش پالنەرە ، وە
 بىانە تەمبەللى بونى نىيە ھەر ناوىكە كە كەسىك ھەمول نەدات بۆ بە
 دەست ھىنانى ئامانج و مەبەستەكەي پىي نالىن سەرنەكەمەن توو ياخود
 ھەولەنەدر پىي دەلىن تەمبەل ئەها كەواتە بىانە تۆ تەمبەلنىت بەلکو
 ھەولىكى زۆر جىيت نەداوه و ئىيەمالىت كردە لەوەي دەتهوی و ئامانجتە
 و نەتوانىيە بە باشى ھەمول بەھى وە ئەمەش نابېت بېتىھ ھۆى ئەوەي تۆى
 خوينەر بلىي وەلا من تەمبەلم بۆيە ھەر ناجىتە مىشكەم و ھىچ پىيوىست
 ناكات كىتىپ بخوينەوە نا غەلەت ئەم جۆرە بىر كردىنەوەيە بەلکو
 لەسەرت پىيوىستە خۆت رۇن بىر بکەي وە مىشكەت بەھېز بکەي بە
 ھەزار ھۆكار وەرە مىشكەت چالاک تر بکە و ورە و تاقەتىكى زۆر بە
 ھېز بەھەن خۆت بۆ ئەوەي مىشكەت باشتىرىن و چالاک تر بېت و زۆر
 بە ئاسانى بتوانى ھەست بە وەر گەرتى زانىارى بکەي كە مىشك و دلت
 پىي بگۆرە لەكاتى وەر گەرتى زانست و زانىارى نوى بۆيە تۆ دەتوانى

بەئاسانی بیسەلەمیزیت کە تو تەمبەم نىت بەلکو باشتر ھەولت نەداوه بۆ وەگەر خستنی میشک و دل و ورەت بۆ خویندنەوە و زانست و زانیاری.

ھەندیک لە ئامۇڭارى و سود دەنۈوسم بە خال بۆتان :

۱- گەر ویستت ھەر كتىيەك بخویننەتەوە سەرتا سەپىرى پېرسەتكەى بکە بۇئەوە بىزانى تاوهەكى چەن سودى بۆت ھەيە.

۲- گرینگى زۆرى ھەيە كە كتىيەكەت كىرى و بەدلەت بو دەستت كرد بە خویندەوە تەتاواى نەكەى وازى لى نەينى و لەگەلى بىكمىيە عىنادى تاوهەكوتەواوى دەكەى وە ھەرگىز نابى پچەپچەر بخویننەتەوە.

۳- وە ئەوەت ھەميشەلە ياد بى كە چۆن نابى لە كاتى خواردىنى نان زۆر زۆر بخۆى تا گەدەت دەھىشى خویندەوەش نابى زۆر زۆر خوت ماندو بکەى لەسەر يەك تاوهەكى مىشكەت دەھىشى و دەروونت نا ئارام دەكات ، بخوینەوە و بەپىي پىۋىست و اسراھەتى كورت كورت بەدە مىشكەت جار .

۴- پىۋىست نىيە بەس بخویننەتەوە ھەبى و دەبى بشنوسى و اتا ئەم كتىيەت خویندەوە دەفتەرىيکى تايىەت ھەبى بە خویندەوە بۆ نموونە كتىبىيكت تەھاوا كرد بنسە كە چى لى فيربویت و چىت لى وەرگەت لەم كتىيە و اتا چەند سودى ھەيە بۆت و بۆ چ كەسىك باشە .

۵- كاتىك خوینەر مىشكى مەشغۇل دەبو لەكاتى خویندەوەدا ئەوە دەبى بىزانى ھۆكارى چىي ئايە كارىكى ترى بە نىوه پچەرى جى هيىشتوه ياخود ڕۆمانىكى تەھاوا نەكراوى جى هيىشتوه ياخود ھەرشتىكى ترى بەجى هيىشتوه بە نىوه با تەواوى بکات نابى مىشكى مەشغۇل بى بە شىئىتكەمە ، ئىنجا بىت كتىيەكەى بخویننەتەوە بۆ ئەوەي بىر و ھوش و تەركىزى نەروات لە كاتى خویندەوەدا .

۶- وە ئەوە بىزانە ئەى خوینەر باشترىن كات بەيانىيە بۆ خویندەوە چونكە: خەوت مىشكى مرۆق ساف دەكات و بەيانيان باشتر كاتە بۆ زانیارى وەر گرتن لەوەي كە عىران و ئىوارن بخویننەتەوە چونكە : تۆزى قورستەرە بۆ مىشك .

٧-وە شوینیکی تایبەت بە خویندنهومان هەبى و وامان لێیکات ئەمە خویندنهومان لابکاتە خویکى زۆر خوشەویست کە نەتوانین واز لەخویندنهو بھینن .

هەندیک ئامۆژگاری گشتى

سەرەتا لەسەرت پیویستە بزانى بۆچى دەخوینیتەمە وە بۆچى خوت رۆشنبیر دەکەی وە پاشان ئەمە پاشان ئەمە ڕیگایە بەزۆزەوە کە دەبیتە پالنەریکى بەھیزت بۆ خویندنهو وە خوشەویستکردنی خویندنهو و گیرۆدەبونى ھەمەتا وات لى دېت ناتوانى بۆ ھېچ شوینیک بچىت بەبى كتىب وە ئەممەش خەمیاں نىيە دلنىابە زۆر ئاسانە تەنھا تۆزى سەرتاكەی خوت ماندوو بکە و دواتر ئاکامەکەی دەبىنى کە چۆن تۆ دەگۇرېي و چۆن كتىب و خویندنهوت لا خوشەویست دەبىت بە ماوەيەكى زۆر كورت ، بەلنى ئەمە خوتى دەزانى کە چ كاتىكىت گونجاوه بۆ خویندنهو وە چ كاتىكى دىارى دەکەی شەرت نىيە ئەمە خالانەي کە من يان كەسىكى تر دەن نوسىت بۆتۆ گونجاو بىت چونكە: ھەمە كارى رۆژانەي زۆرە و ھەر لەبەيانى تاوهەكۈ ئىوارە وە زۆريش ماندووى دەكەت ئەمە كارەي منىكى قوتابى کە تەنھا بەيانيان لە زانكۆم کە دېمەوە كاتى بەتالىم زۆر زیاترە و ماندووەكى وەھاش نىم دەتوانم زیاتر بخوینمەوە و مېشىكىش ساف و ساخ تر و دەرەوەنىش ئارام ترە لەوانى تر كەواتنە ئەها چەنەكى جىاوازى ھەمە لە كەسىكى بۆ كەسىكى تر جىاوازە جا بۆيە توش لەگەل خوت دانىشە سەيرى خوت بکە و بزانە چۆن و چ كاتىكى گونجاوه بۆ خویندنهو و چ شوينەك و چۈنەتى خویندنهو و چ جۆرە كتىكى گونجاوه بۆتۆ و مېشىكى تۆ ، وە لەكاتى خویندنهوش شەرت نىيە ھەمەو ئەمە شتانەي کە پیویستان لە كاتى خویندنهودا جى بەجى بکرى ئەم خالانەي نوسراون زۆر باش و جدىن و كارى جىديان لەسەر كراوه بۆ بە خو كردنى خویندنهو بۆ خوینەر چۆن بلىيەن شىۋازىكى زۆرستانداردە بۆ لا خوشەویست كەنە خویندنهو بە خوینەر ، وە مەرج نىيە توتەنھا لەسەر كتىب بخوینىتەوە جارى وە كتىبەكەت زۆر حەز لىيە بکرى بەلام پارەت بەمش ناکات ياخود تواناي كەرىنت نىيە ئەمە زۆر ئاسايە لەسەر موبايىلەكەت ياخود ئايپاد ياخود كۆمپىتەرەكەت بخوینىتەمە بەلام بەشىۋازىكى تەندروست چاوىلەكەت تایبەت بەكار بھینە و شاشەكەى كز

بکه و هتد ئەمەش وا نیشان دھدات کەتو کەسیکى تەھواو ئاشقى ئەو شتە بوي کە دەت ویست و ھولت بۆ دەدا ، ھەنئى شتى تریش ھەن کە بزانه و ساویلکە مەبە بۆ نموونە تۆ بەقولى چویتە رۆمانەکە و ياخود بابەتى كتىبەکە دايىك ياخود باوكت كەسیک لە خىزانەكەت بانگت دەكات نەلنى جوابى نادەمەوە و ناچم چونكە : لىئىم دەبىتە پچر پچر نا تۆ دەبىن ئەوە بزانى کە دايىك و باوک و زۆر گرینگەن لە كتىبەکە ياخود نان نەخۆي يان نويىز بەھوتىنى لەسەر خويىندەوەي كتىبەکە بلىي دەبىتە پچر پچر چونكە: بەراستى ئەمەش وا نیشان دھدات هېچ سودت نەديوه لە خويىندەوەي كتىب و هېچ مەعرىفەت و تىڭمېشتىت بۆ ژيان زىادى نەكردووه ، چۈن دەللىي واجبىك بە قوربانى سونەتىك دەكەي بىڭۈومان ئەمەش كارىكى زۆر ھەلمەيە ، جا بۆيە بەپىويسىتم زانى ئەم بابەتە باس بىكمەن بە كورتى .

بۆ سود بەخشىن بەھەمەو لايەك وە ئىۋەش لە دواعى خىر بى بەشما مەكەن .

زینای ئەلیکترونى

لەوانەيە زۆربەتان ئىستا لەگەل بىستى ئەم وشەيە شۆك دەبن و نازانن ماناي چىيە؟؟ مەبەستمان لە زيناي ئەلیکترونى جۇرىكە لە جۆرەكانى بەدرەوشتى كەلەم ماوھىمدا سەرى ھەلداوه كە ئەمانە لەخۇ دەگرىت (گفتۇرگۈي نيوان دوو كەس بە نيازى بەدرەوشتى يان پېشاندانى ئەندامەكانى جەستە چ بە وىنە يان ۋىديو لەسەر شاشەمى انترنت زۆر لايەنى تريش لەخۇ دەگرىت) ئىمەى مامۆستاييانى ئايى لەگەل ھەممۇ كىشەكانى كۆمەلايمىتى دەبى پىدا بچىن و نوسىنى لەسەر بىنوسىن ھۆكارى كىشەكانى ژيان وە لايەنە كۆمەلايمىتى كەن دەبىنин ، كە شتىك دەبىنин كە رېزەكەى زۆر بۇوە وەك ئەركى سەرشانمان پىويستە هوشيارى بەدەينە كۆمەلگایەك كە نەوهى ئىمەى تىدا گەورە دەبىت... دلىابن لەوهى هىچ شتىك باس ناكىرىت كە تەنھا حالتىك دوو حالت يان تۆزىكىش زياتر بىت... لە ئىستادا حالتى جىابۇونەھى ھاوسمەران زۆر زىيادى كردووھ لەگەل دارمانى خىزان دەزانم ھۆكارى كۆمەلايمىتى زۆرە بەلام لەھەر ھەممۇ كارەساتر ئەو ھۆكارەيە كە سۆشىال مىدىا دروستى دەكات بەتايىمەتى (زيناي ئەلیکترونى) : لە راستىدا تىكەل بۇون لە ئىنتەرنېت هىچ جىوازى نېيە لەوهى لە واقىعى ژيان رەودەدات فەمیس بۇوک و انستاگرام و سناب و تىك تۆك جۇرەها تر مەرقۇ داۋىن خراپ و نائاسايى تىدايە لە پىشى شاشەكانەھە گفتۇرگۇت لەگەل دەكەن يەكمەم جار بە سلاۋىك دەست پى دەكات ئىنجا يەكتەر ناسىن و دواتر كارەساتى تر كەخۆشيان نازانن ژيان چۈن سەراو بن تىك دەدات مندال و خىزان پەرتەوازە دەكات و كە دەگاتە دادگاۋ پېيشىكى دادوھرى كىشەكە چارەسەرى زۆر زەممەتە وە كاتىك پرسىyar دەكەن لە كەسەكان كە ھۆكارى چىيە وات كردووھ ؟ لە وەلامدا زۆر بە ئاسايى وەلاممان دەدەنەھە (ئەوشتەيى كردوومانە تەنھا لەسەر ئىنتەرنېت بۇو راستى نەبۇو) لېرەوە دەممەوى بلىم، بەھىچ شىۋىيەك ئىنتەرنېت و راستەقىنە جىوازى نېيە زينا ھەر زينايە وە دەممەوى رەووی قىسىم ئاراستەي ھەردوو رەگەز بىكمە كە ئەوانەي ئەم كارە دەكەن ئايى رازى دەبن كەسىك والە كەسە نزىكەكانى ئىيە بکات وە لېرەوە دەورى مامۆستا ئايىنىمەكان مامۆستاييانى زانكۇ و قوتاپخانەكان دەست پى دەكات كە ھۆشيارى زياتر بەن بۇ

خملک که زینا همر زینایه له ئىنتەرنېت و راستەقينه جیاوازى نېيە تکايە
با هەموو مان ئىنتەرنېت بهكار بىنن بۆ وەرگرتنى زانست و ڕۆشەنېيرى
نهک بۆ شتى تر و خۆشمان به دوور بگرین له شتى بى سودى ئىنتەرنېت
، خواي گھوره هەموو لايەك بپارىزى له شەرى ئىنتەرنېت.

موناجاتىك

خوايىه گيان

له ئايەت و لەھەر مۇودىدا گويىم لى بوه تو زور لەدایك بەرەمەم ترى بۆ مسولمانان ، خوايىه گيان ئەگەر من بىگەر ئىمەوه بۆ لاي دايىم هەرچەندە گوناھ بار بىم و خراپىم كردى بەرانبەرى لىم خوش دەبىت دلىنام لەوه ئەى تو زور له و بە رەمەتلىنى بۇمان !؟ دەسا خوايىه گيان لىيمان خوش بە و عەزابى قەبر و جەھەنەمان پى نىشان مەدە و بەدوورمان بىگەرە

خۆزگە خوايى گەورە بەس منى كرد بويايە جەھەنەم بۆ ئەھەنەم بەھەنەم خەلکى بچنە بەھەشتەھەنەم خوايى گەورە بەس خەرىكى ئازاردانى من بويايە هيچى تر نەكربويايە وە پىغەمبەر محمد گيانىش بەس خەرىكى دوعا كردن بويايە بۆ من بەس دل و بير و ھۆشى لاي من بويايە.

خوايىه گيان ئەزام توى رۆز لە رۆز ھەلاتەھەنەم دىنى و لە رۆز ئاواوه ئاواى دەكەى ، وە دەزانم تواناي تو زور گەورە ترە لەھەنەم بە بيرى ئىمەدا دېت ، دەسا خوايىه گيان خۆرى خوشىمەكانى ئىمەش ھەلبىنە لەگەمل بەرەبەيانىكى

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

پيرست

۱-پيشه‌کى	۴
۲-کۆمەلگا	۶
۳-ھەنگاوى مرۆق لەزيانى دا	۸
۴-وردى تاوان	۱۰
۵-ميوانى دوانزه‌ي شەھو	۱۲
۶-يادى خواى گەورە	۱۴
۷-وهەمى شەھيتان	۱۶
۸-وهەمى پېرۋىزىرىدىن	۲۰
۹-وهەمى پارە	۲۳
۱۰-خۆ ئامادەكردن بۇمانگى رەھمەزان	۲۶
۱۱-وهەمى ئېنتەرنېت	۲۸
۱۲-وهەمى ژيانى مرۆق	۳۲
۱۳-ناسىنى خويندنه‌و	۳۵
۱۴-ھەندىك ئامۆڭگارى	۳۷
۱۵-ھەندىك ئامۆڭگارى گىشتى	۳۸
۱۶-زىناي الکترونى	۴۰
۱۷-موناجاتىك	۴۲
۱۸-فەرسەت	۴۳